

Lietuviai kunigai Karagandoje

Gauta fiksių žinių, kad Gescagan, Karaganda priverčiamųjų darbų stovykloje Nr. 392/1, Sibire yra šie lietuviai kunigai ir pasauliečiai — kun. Juozas Frainas, SDB, kun. Juozas Stankūnas, kun. Alfonsas Ažubalis, kun. Juozas Krikščionas, kun. Juozas Jatulis, kun. Baltramaitis, kun. Leonardas Tamašauskas ir kun. Puriškis. Pasauliečiai — Matas Liutkevičius, Jonas Petrulis, dr. Kaz. Paltanavičius ir kt.

Pijus XII ragina kovoti ir melstis

PIJUS XII vasario 27 kreipėsi į tikinčiuosius ir kunigus laišku, ragindamas sustiprinti per gavenią maldas ir veiklą už Dievą ir Bažnyčią. Nurodė reikala telkti pasauliečius kovoje su "Dievo ir Bažnyčios priešais", imantis organizuotos propagandos — to kovos lauko, kuriame kovoja jos priešai.

"Nėra kito išsigelbėjimo žmonijai, — kalbėjo Pijus XII,

— kaip atstatyti pasaulį Kristaus dvasia. Jis yra vienintelis asmens, šeimos, visų žmonių bendruomenės išgelbėtojas. "Tegu pripažįsta atsakingi žmonės šį absoliutų būtinumą, nes jei Dievas bus ignoruojamas, jie pakliūs į dar blogesnę padėtį."

Stevens, žiūrėdamas čia karininkų garbės įveidimą ir uždrausdamas jiems stoti į McCarthy apklausinėjimus. Jam pritarė štabas. Po dviejų valandų slauto pasikalbėjimo tarp Stevens ir McCarthy rodė, kad jau viskas sutvarkyta. Bet Stevens pasakė spaudai, kad karininkai galės stoti į apklausinėjimus ir pažadėta jų neužgaulioti. Jis vėl sulaukė McCarthy pareiškimo, kad jis nieko nežadėjęs. Spauda pasidalino: vieni skelbė, kad Stevensą McCarthy paklupdė; kiti kūrė Stevensą nepasiduoti. Stevensas kreipėsi į Baltuosius rūmus.

Už šito triukšmo dėl menko nieko slypi didesnis reikalas. McCarthy ir jo kovos prieš komunizmą priešai nori sukurstyti kariuomenę ir ją panaudoti, kad tik McCarthy būtų pažabotas.

Vakarai prieš Ženevos konferenciją

Po Berlyno konferencijos nuotaikos Amerikoje ir Europoje nevienodos.

Washingtono, nors valstybės sekretorius Dulles nuramino, kad kom. Kinijos Amerika nepripažins, dalis kongreso narių liko įsitikinę, kad duryse į Jungtin. Tautas yra padarytas plyšys Kinijos naudai ir reikia labai budėti. Valstybės departamente ruošiamasi Indokinijos deryboms Ženevoje. Svarstomi galimi Maskvos pasiūlymai.

Paryžiuje vyriausybė suskilo dėl sutarčių tvirtinimo, ir dauguma nori atidėti visas sutartis po Ženevos konferencijos ar bent pradėti jas svarstyti konferencijos metu. Prancūzijos akys nukreiptos į taiką Indokinijoje.

Bonnoje priešingai — eina pirmyn: parlamentas po trijų dienų svarstymo 334 balsais prieš 144 nutarė pakeisti konstituciją, kad kancleris Adenaueris galėtų organizuoti kariuomenę, kai tik kiti kraštai patvirtins sutartis.

Londono už. reikalų min. Edenas kėlė reikalą skubinti europinio saugumo sutarties tvirtinimą ir tuo pačiu ginkluoti Vokietiją. O min. pirm. Churchillis pasisakė už tolimesnius pasitarimus su Maskva, ypačiai stiprinant su ja prekybą.

Artimuose Rytuose revoliucijos

Egipto prezidentą Naguib nuvertė ir vėl pastatė

Egiptas vėl nuskambėjo nauja revoliucija. Vasario 25 Egipto vienuolikos jaunesnių karininkų taryba, vadovaujama pulkininko Nasserio, pasiskelbė, kad prezidentas gen. Naguib atsistatydinęs. Jo vietoj ministerio pirmininko ir prezidento pareigas eina ministerio pirmininko pavaduotojas pulk. Nasseris. Karininkų tarybos

atsisaukime į tautą Naguib buvo kaltinamas norėjęs virsti diktatoriumi, dėl to jis internuotas savo bute, kad juo nepatenkinti karininkai jo nenužudytų (!).

Egipte kilo nerimas tarp gyventojų ir kariuomenėje. Pasirodė, kad Naguib joje buvo populiarus. Kariuomenė pareikalavo, kad Naguib būtų grąžintas, kitaip grasino nauja revoliucija. Taryba po vienuolikos valandų posėdžio davė žingsnį atgal. Ir Naguib buvo grąžintas į prezidentus. Tvirtinama, kad Nasseris liks vis dėlto ministru pirmininku, ir tokiu būdu galėsias valdžią išlaikyti savo rankose. Lig šiol jo vadovaujama taryba valdė Egiptą; Naguib buvo tik valdžios kepurė.

Naguib atėjo į valdžią 1952 liepos mėn., kada anie 11 karininkų nuvertė Faruką. 1953 Egiptas buvo paskelbtas respublika ir pirmuoju prezidentu padarytas Naguib. Jis pasiskelbė kovą su korupcija, kuri įsigalėjusi prie Faruko. Gal dėl to jis ir buvo populiarus. Spėjama, kad revoliucijai prieš Naguibą priežastis buvo ne jo politinė linija, bet jo noras būti savarankiškam ir nesiduoti valdomam karininkų tarybos.

Vasario 28 studentai surengė džiaugsmo demonstraciją dėl Naguib grįžimo. Po susišaudymo su policija 13 nugalėta į ligoninę.

Izraelio spaudoje ryšium su revoliucija Egipte reikalaujama žygiuoti iki Sueso kanalo.

Gen. Adib Shishkly, Syrijos prezidentas, dabar kariuomenės nuvertėtas.

mą atleido ir paskelbė parlamento rinkimus. Parlamentas, žinoma, jį išrinko prezidentu. Šiemet sausio mėn. sukilo druzų giminė. Prezidentas vėl griebėsi draskišku priemonių, iššūdydamas išstisus kaimus: paskui staiga vėl sušvelnėjo ir iš kalėjimų partijų vadus paleido, kad jie galėtų grįžti į politiką.

Tuo tarpu sekama, ar revoliucija nesustiprins nacionalistinių siekimų, judėjimo prieš Izraelį, prieš vakariečius.

Tą pat dieną Syrijos prezidentas pabėgo

Syrijoje vasario 25 taip pat kilo revoliucija. Sukilo kariuomenė ir iš šiaurės pradėjo žygiuoti į sostinę Damaską. Prezidentas gen. Shishkly atsistatydino ir lėktuvu pabėgo į Šaudi Arabiją. Pačiame Damaske gyventojai ėmė rengti demonstracijas prieš Shishkly vy-

riausybę. Jos kariuomenė 16 demonstrantų nušovė ar sužeidė.

Shishkly į valdžią atėjo 1951 gruodžio mėn. po kariuomenės perversmo. Buvusių partijų vadus sukijo į kalėjimus. Paskui norėdamas tarp gyventojų populiarumo, reži-

LETAITIS PASAKOJA

VILNIAUS KALĖJIME

Mūsų tautietis V. Letaitis Vilniaus kalėjime patyrė apie kitus ten laikytus lietuvius. Ten buvo uždarytas kun. Rimkevičius, buv. Veiverių klebonas, o vėliau kunigų seminarijos Vilniuje lektorius, buv. Krašto apsaugos ministerijos referantas P. Vaitekūnas, stud. Žukaitis, Vaitkus. Kai kurie iš jų buvo labai žiauriai sumušti, kitiems buvo sudaužyti ausų būgnėliai.

Lukiškio kalėjime sargai savo tarpe kalbėjo lietuviškai, bet jie suimtiesiems buvo labai žiaurūs. Bokštelyje matė uniformuotus ir pistoletais ginkluotus jaunas mergutes, kurios, užkalbintos lietuviškai, nieko neatsakė, nors kai kurie iš suimtųjų dalį jų pažino.

Kalėjime iš kitų kalinių taip pat šį tą sužinojo ir apie lietuvių partizanų veiklą.

Partizanų veikla ypač stipriai reikėsi 1946-1948 m. Rusai poros divizijų dydžio jėgomis stengdavosi juos sunaikinti, į pagalbą patelkė šarvuotus. Daug jų miškuose buvo sunaikinta, daug dėl to įvairumų išvežta į Sibirą. Partizanai buvo labai gerai organizuoti ir labai gerai ginkluoti. Atsimena dar vieną kalėjime išmokytą dainą, partizanų dainą.

Dr. A. Valis laimėjo

Atėtininkų Federacijos vaju užbaigiant, vasario 27 Brooklyne, Angelų Karalienės parapijos salėje, buvo laimėjimų traukimai. Stambiausią dovaną — 1954 metų Fordą — laimėjo Dr. A. Valis - Labokas iš Chicagos. Televizijos aparatas teko V. Degučiai iš Clevelando ir skalbiamaoji mašina kun. J. Gasiūnui iš Mt. Vernon, Ill.

Armijos sekretorius Robert T. Stevens, susivaidijęs su McCarthy

IŠ KIBIRKŠTIES PUČIAMAS GAISRAS

Ir prezidentą įsikišo į ginčą tarp McCarthy ir Stevens

Washingtonas. — Prez. Eisenhoweris buvo priverstas įsikišti į konfliktą tarp kariuomenės sekretoriaus Stevenso ir sen. McCarthy. Respublikonų senatorius McCarthy pareiškė, kad tardymo posėdžiai neturėtų būti vedami vieno asmens, kaip tai dažnai būdavo McCarthy komisijoje. Prezidentas skatino, kad ir kiti respublikonai komisijos nariai dalyvautų posėdžiuose. Pritarė respublikonų nusistatymui persvarstyti tardymo metodus.

Laikoma, kad tuo pareiškimu prezidentas atsistojo Stevenso pusėje. Pats McCarthy pareiškė, kad ir jis nori, jog apklausinėjimuose dalyvautų kiti komisijos nariai; kad jis liudininkų neįveidinėjęs, kaip jam buvo prikišama. Tačiau apklausinėjimuose dalyvautų kiti komisijos nariai; kad jis liudininkų neįveidinėjęs, kaip jam buvo prikišama. Tačiau apklausinėjimuose dalyvautų kiti komisijos nariai; kad jis liudininkų neįveidinėjęs, kaip jam buvo prikišama.

Visas tas triukšmas tarp respublikonų ir kariuomenės sluoksniuose, kuris pereitą savaitę nustelbė visus kitus įvykius, prasidėjo nuo regimai menko nieko — nuo dantų gydytojo Peress, kuris 1952 bu-

Vokietijoje pabrango vanduo

Vokietijoje krinta vandens lygis ir upės slūgsta, o tuo tarpu vandens suvartojama vis daugiau. Ūkio ministerija pranešė, kad kraštui aprūpinti vandeniu per metus skirta 100 mil. DM. Visam Württemberg rajonui suprojektuota vandenį atvesti iš ežero nuo Konstanzos per porą šimtų kilometrų.

ART. RYTUOSE PABRANGO MOTERYS

Vienam beduinui automobilis suvažinėjo žmoną. Jis pareikalavo atlyginti 3,500 Izraelio svarų. Esą jo žmona kaštavusi jam tik 1,500. Bet per tą laiką kainos taip pakilo, kad jis naujos žmonos be 3500 negaus.

Esslingene, Vokietijoje, prie vienos gimnazijos durų iš ryto mokytojai rado 20 didelių akmenų ir raštelį. Esą šitie akmenys nukrite nuo širdies toms merginoms, kurios išlaikiusios egzaminus.

Egipto prezidentas Naguib vėl grąžintas į pareigas ir ragina savo šalininkus ramybės, kad greičiau kraštui galima būtų duoti parlamentą.

Amerikos lietuviai kovoj dėl laisvės (5)

Du keliai į Nepriklausomybę

Chicago seimas 1914 įsteigė politinį vykdomąjį organą Tautos Tarybą. Siūlė dalyvauti joje įvairių stambesnių susivienijimų ir organizacijų atstovams. Nuo 2000 narių siūstą vieną atstovą; kas turi 5000 narių, gali siūsti du atstovus. Iš socialistų ir iš tautininkų buvo atsakymas — ne. Tada vienos katalikų organizacijos delegavo savo atstovus į tą organą. Katalikų Federacija ir Susivienijimas Rymo katalikų turėjo po du atstovus; Pilnųjų Blaivininkų Susivienijimas, Lietuvių Darbininkų Sąjunga, Tautos Fondas, Lietuvių Moterų Sąjunga, Vyčiai po vieną atstovą. Tautos Tarybos pirmininkas buvo Dr. A. Rutkauskas, nariai — kun. F. Kemėšis, Dr. Bielskis, kun. V. Bartuška ir kt.

Taryba buvo laikoma nepilna. Ji turėjo būti papildoma kitų srovių atstovais. Bet jie nesiskubino. Tarybai darė dar daug sykių pastangų, kad juos pritrauktų. 1914 lapkričio 9-10 posėdžiavo Pittsburghe ir iš naujo kreipėsi į tautininkus ir socialistus. Kvietimo laišku buvo išsiuntinti laikraščiam, kad išspausdintų. Socialistų laikraštis buvo atsakymas — atsakymas dėtis į tarybą. Suprantama, joje socialistai tegalėjo turėti vieną atstovą (2000 narių).

Pastangos buvo tuščios, ir priežastis buvo aiški — dominavimas. Olsausko leidžiama "Lietuva" pasiūlė rinkti atstovus ne nuo organizacijų, bet nuo srovių. Tų srovių laikraštis rado tris — katalikų, socialistų, tautininkų; kiekviena srovė teduoda po du atstovus; vieną jie išrinko "nesrovinių" ir padarė jį pirmininku. Kitaip — ne.

Tada Tautos Taryba vėl jau 1915 vasario 10 Chicagoje, sušaukė kat. organizacijų atstovus. Po konferencijos buvo paskelbtas komunikatas, kuriame apkaltinti tautininkai ir socialistai, kad jiems rūpi hegemonija, o ne "bendras tautos labas". Konferencija nusistatė du dalykus:

palikti atviras duris į Tautos Tarybą Chicago seimo nustatytu būdu, nieko nedelsiant veikti vieniam.

Pilstelėję iš naujo tarpusavio kovos banga. Ypač aiškiai aštriais žodžiais svaidė J. Šliupas, kuris buvo tautininkų srovės tėvas ir socialistų, kaip paskui socialistai jį vadino, "renegatas". Anų laikų polemikos ir dvasios lygi nusako tokie šliupo diskusijos perlai: "Kunigų luomas nepriguli prei apviestų luomų, visi jie yra nepageidaujami ant draugijos kūno. Kunigų lietuvių tautai nereikia" (Tėvynė 1915, Nr. 34).

Tokia spaudos kova buvo neskanri ir vienai ir antrai pusei. Protarpiais buvo šnekamasi ir tariamasi, kaip susiprasti ar bent spaudos šurkštumus sumažinti. 1916 vasario mėn. dienom, tikriau ištisom nak-

tim, buvo katalikų mėginama susikalbėti privačiai su tautininkais New Yorke. Nepasisekė. Bet tų metų vasarą pasisekė pritraukti juos į bendrą Lietuvių Dienos organizavimą. Po tos dienos, po poros mėnesių bendro veikimo, ėjo dar didesnis skilimas, ir veik visos bendradarbiavimo viltys buvo palaidotos. Tačiau pastangos susiprasti nesiliovė. Ir 1918 kovo mėn. vėl pavyko susikalbėti su tautininkais, vadinamais sandariečiais, kurie buvo įsteigę savo Amerikos Lietuvių Tautininkų Tarybą. Pažymėtina, tada iš jos buvo nušalintas J. Šliupas ir atsistojęs prieky R. Karuža.

Tos visos kovos dėl bendros ir vieningos politinės organizacijos nesustabdė Tautos Tarybos praktinio politinio veikimo. Gal ir gerai, kad ji aukščiau už tą vienybę pastatė patį veikimą ir jo ėmėsi, nepaisydama, ar kitos srovės pritaria ar ne, nelaukdama, iki pasiseks susitarti.

Tokiose tarpusavio kovos nuotaikose Tautos Taryba užsimojo suorganizuoti grandiozinį dalyką — suorganizuoti

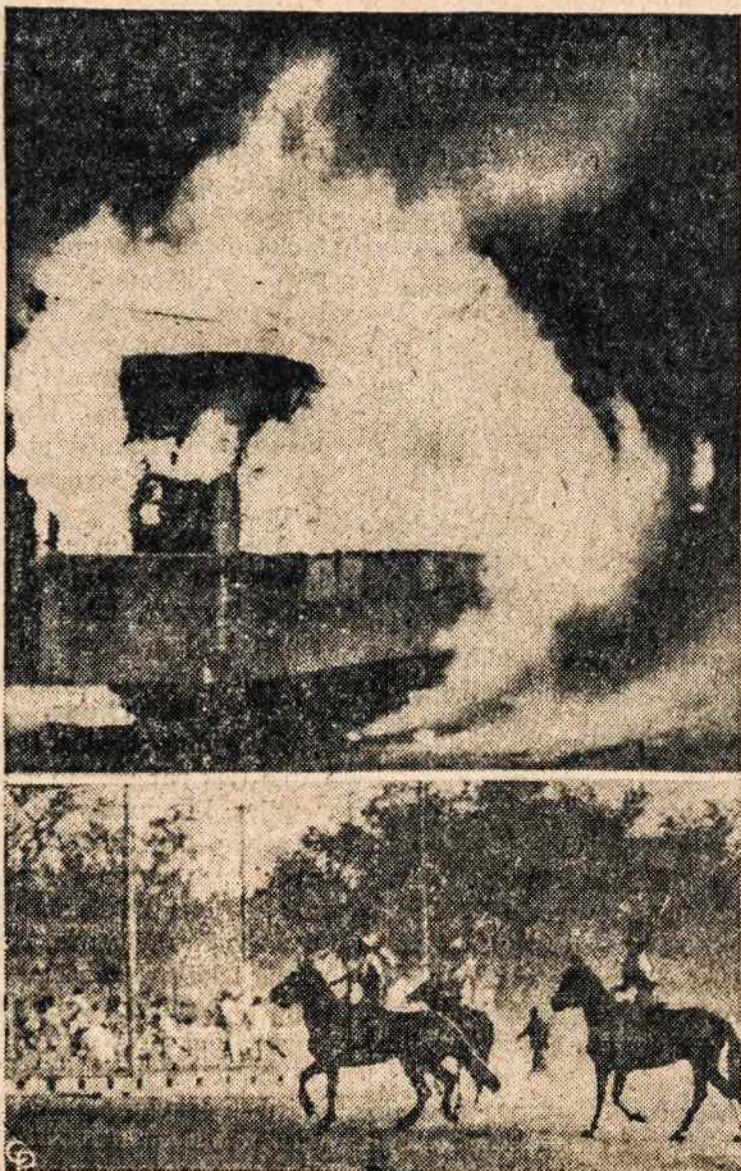
Amerikos lietuvių peticija,

kurioje būtų išdėstyti reikalavimai dėl Lietuvos ateities ir kuri būtų įteikta kariaujančiom valstybėm. Reikėjo surinkti kuo daugiau parašų. Rasta, kad bus patogiausia pasirašyti 1915 gegužės 31 — per "Decoration Day." Bet taip tuo tarpu neįvyko, nes reikėjo pirma daug kitų dalykų atlikti. Reikėjo dar išsiaiškinti, ko gi Lietuvai reikia reikalauti. Chicago seimas pasisakė už autonomiją. Bet ir Chicagoje buvo mestas šūkis reikalauti Lietuvai nepriklausomybės. Jis tada nerado pakankamo atgarsio. Tačiau jis toliau vis stiprėjo. Pakštas mini, kad "pirmas persiorientavimas pilnos nepriklausomybės link įvyko lietuvių katalikų tarpe 1915 m. vasarą.

Tautos Fondo seime Scrantone, Pa.

1916 m. Tautos Fondas jau aiškiai savo įstatuose sakėsi renkas aukas "Lietuvai išgauti politiską neprigulmybę" (Amerikos Lietuvių Katalikų Darbai, 310 p.).

1916 atvyko į Ameriką Martynas Yčas ir kun. Zilius.

KALKUTOJE. Indijoje, sukilę mokytojai, sukėlė riaušes ir gaisrus. Apčiuoje policija sklaido riaušėninkus.

Jie daugiau atnešė žinių, kaip galvoja lietuviai Europoje. Galvoja apie nepriklausomybę. Ir P. Grigaitis "Naujienose" jau rugpjūčio 18 galėjo parašyti, kad Lietuvoje "bręsta nepriklausomybės demokratinės Lietuvos reikalavimas." Jis dabar pasiūlo iš katalikų ir tautininkų, kad jiems reikia persiorientuoti iš autonomijos į nepriklausomybę. Jam, kuris nepasisekė nė už vieną nei už kitą, dabar nereikia keisti fronto.

Tačiau kitaip pažiūri į nepriklausomybę Kapsukas, nors oficialiai dar reiškęsi socialisto vardu.

Nepriklausomybės idėja komunistam aiškiai nepriimtina.

Esą "šita mūsų nepriklausomybė tai tik tuščias įsivaizdinimas — rašo Kapsukas. Jis ima pulti net socialdemokratų, kad jie iškreipė partijos programą, jei Lietuvos socialdemokratų dalis pritaria nepriklausomybės idėjai. Girdi, socialdemokratų 1907 programoje 'buvo atmetos visos patriotinės priemonės' ir buvo 'įdėtas reikalavimas demokratinės Rusijos respublikos su Lietuvos autonomija... Vienos šitos poros inteligentų nutarimas nepriklausomybės Lietuvos reikalavimui nesutinka su L.S.D.P. programa, kurios juk niekas neturi teisės be suvažiavimo pakeisti" (Kova).

Tais pačiais metais Kapsukas "Naujų Gadynė" tiesiai pasisakė prieš naujų valstybių kūrimą. Jau tiesiai išlindo, kad jis jau Maskvos, bolševikinės Maskvos šalininkas.

Tuo tarp Tautos Tarybos atstovas pavergtų tautų kongrese Lausanne, Šveicarijoje, 1916, 6, 29 aiškiai pasisakė už nepriklausomybę. Keliai tarp

KAN. F. KEMĖŠIS, "Darbininko" steigėjas ir redaktorius, labai veikliai reiškęsi Amerikos lietuvių akcijoje už Nepriklausomą Lietuvą. Jis yra likęs Lietuvoje; jo likimas nežinomas.

patriotų ir komunistuojančių lietuvių galutinai išsiskyrė.

Tautos Tarybai teko keisti ir pasiruošimo darbus peticijai. Ten dar 1915 metais surašytame projekte buvo numatyta reikalauti autonomijos, o dabar jau reikėjo vieną žodį pakeisti kitu. Atsiūkime į tuos, kurie peticiją jau buvo pasirašę, Amerikos Lietuvių Taryba praneša: "Peticijos tekste bus padaryta maža atmaina. Žodis "autonomija" bus pakeistas "neprigulmybe".

Mes manome, kad visi pasirašijusieji su ta atmaina sutiks."

Atrodo, ta "atmaina" dar labiau pakėlė lietuvių entuziazmą, nes tuo metu, kai buvo apie atmainą pranešta, parašų buvo 120,000. O po "atmainos", skaičius padidėjo gausiai. Peticiją įteikė 1917 sausio mėn. kun. J. Zilius ir Dr. Bielskis kariaujančių valstybių ambasadoriam Washingtone. (bus daugiau)

UŽ PASVEIKINIMĄ 25 METAI SIBIRE KATORGOS

(Atkelta iš 1 psl.)

areštuotas ir už "palaikymą ryšio su fašistine valstybe" nubaustas ištremimu 5 metams į Sibirą, iš kur po 6 metų buvo grįžęs. Grįžti pasitaiko betgi tik vienam kitam. Šiaip normaliai, jei kas Sibire dar išlieka gyvas po skirtojo "termino", tai toks paprastai ten ir apgyvendinamas ligi gyvos galvos arba bent ilgesniam laikui. Pa-

našiai baudžiami už laiškus iš JAV arba kitų valstybių.

Už 1000 km. nuo Maskvos

Kelionė iš Rygos į Moločnicą darbo stovyklą truko 23 d. Išliko gyvi tik dėl to, kad pakeliui pavyko iš gretimo prekinio traukinio "nusikniaukti" 10 maišų runkelių, kuriais visą laiką ir mito. Prie jų vagono Maskvoje ateidavo rusai pavargėliai, prašydami nors kriaukšlelio duonos, nes jie jau trys dienos nėra nieko turėję burnoje. Juos belaisviai "pavaišino" tais pačiais runkeliais.

CHARKOVE

Charkove reikėjo dirbti stovyklose, sudarytose iš 46 tautybių žmonių. Ten teko pamatyti kap. Šipailą, kuris papasakojo, kad ten esą ir daugiau lietuvių, tarp jų leit. Galvanauškas iš Šiaulių, buv. stovybos technikas leit. Lapsinškas ir kt. Dirbant fabrike "Serp i Molot" tris mėnesius neturėjo vandenį nusiprausti. Maistas būdavo visados šaltas. Ligoninėje per dieną mirdavo po 50-60 žmonių ir tai daugiausia badu.

Tame pačiame fabrike, be karo belaisvių, dirbo daugiausia ukrainietės mergaitės, kurių 16-18 metų. Jos, buvo labai skurdžiai apsitaisiusios, daugelio kojos ir veidai buvo ištinę nuo bado. Iš jų karo belaisviai patyrė, kad rusai po antrojo pasaulinio karo taip badu išmarino kelis milijonus ukrainiečių, atsikeršydami už tai, kad karo metu ukrainiečiai susidėję su vokiečiais... Kolchozuose žmonės mirę kaip musės, gatvėse gulėję lavonai, ir nebuvę kam jų laidoti. Dirbti reikdavo po 12 valan-

dų per dieną. Gulti galėdavo apie 10 valandą. Naktimis būdavo kratos. Tad praktiškai per parą tekdavo miegoti ne daugiau kaip po 3-5 valandas. Šitokia sistema, matyti buvo specialiai sugalvota žmonėms naikinti. Jos neišlaikęs taip žuvo ir iš Griškabūdžio valsčiaus kilęs kap. Jonas Šipaila. Gyvenimą dar pasunkindavo tarydymai. Bolševikai apie viską klausdavo, o net ir dabar ypač daug tebeklausia apie pogrindį Lietuvoje.

Charkovo kalėjime mūsų tautiečiui taip pat teko sueiti tris ispanų karininkus, tai — Palcius, Castlius, Rodrigo. Ir jie, kaip ir daugumas vokiečių, nubaudžiami mirties bausme, kuri paskiaiu pakeičiama 25 ar 30 metų.

VORKUTOJE

Vorkutoje Letaičiui teko išdirbti apie 8 mėnesius. Dirbti teko prie 35 laipsnių šalčio po 10-12 valandų, o neišdirbusieji reikalingų normų negaudavo valgyti tik iš vad. trečio katilo — t.y. sumažintą maisto davinį: 40 gr duonos, truputį košės ar sriubos be riebalų ir mėsos. Mėsos iš belaisvių ten niekas ir niekad nėra gavęs. Suimtiesiems priklausydavo vieną kartą per metus gauti drabužius, bet faktiškai juos retai kas tematydavo, nes stovyklos belaisviams skiriamas drabužius praspėkuliudavo. Ziaurios sąlygos buvo ir

DONBASO STOVYKLOSE

Ukrainoje, Čia net žiemą reikėdavo iškasti prie stipriausio šalčio 3 kub. metrus sušalusios žemės. Tai buvo norma, kurią retai kas teišdirbdavo. Kietą žemę tekdavo kasti tik su kalta ir kūju. (Eita)

SPAUDA

Kada politinis neutralumas nėra krikščioniškas

Kai kas mano, kad visada. Tai matyti iš dr. V. Viliamo straipsnio "Ar politinis neutralumas yra krikščioniškas?", kuris buvo net du kartus išspausdintas "Drauge" (gruodžio 7 ir sausio 27 d.). Atpasakojęs vokiečio kunigo E. F. von Rabenau vieno straipsnio išvadą, dr. V. Viliamas daro išvadą, kad "politinis neutralumas yra nekrikščioniškas."

Tai yra per platus teigimas. Pasiūlyskime pora pavyzdžių.

Po karo Italijos gyventojai turėjo pasirinkti monarchiją ar respubliką; turėjo pasisakyti, ar jie nori, kad ir toliau juos valdytų karalius, ar kad valstybės priešaky stovėtų prezidentas. Tada ne tik visų gyventojų, bet ir katalikų balsai suskilo: vieni balsavo už karalių, kiti už prezidentą, o buvo be abejoj ir tokių, kuriems tas klausimas buvo nesvarbus. Jie pasiliko neutralūs. Ar šitos Italijos katalikų elgesys buvo nekrikščioniškas? Ar kuri šių trijų katalikų grupių yra peiktina krikščionybės požiūriu? Visai ne. Pati Katalikų Bažnyčios vadovybė šiuo klausimu buvo neutrali, dėl to ir katalikai buvo laisvi pasirinkti vieną ar kitą kelią.

Štai antras politinio neutralumo pavyzdys. Vienoje Niujorko amerikiečių katalikų bažnyčioje klebonas per pamokslą paragino katalikus balsuoti. Tada buvo renkamas prezidentas. Tačiau klebonas nė puse žodžio neužsiminė, už ką jie turi balsuoti — už Eisenhowerį ar Stevensoną. Manau, kad panašiai darė ir kitų parapijų klebonai. Ar toks katalikų dvasiškių neutralumas buvo nekrikščioniškas? Visai ne. Tiek dvasiškiečiai, tiek ir atskiri katalikai ir šiuo atveju buvo laisvi pasirinkti bet kurį kelią.

Ir pagaliau dar vienas pavyzdys iš to krašto, kur gyvena minėtas kunigas Rabenau, — iš Vokietijos.

Vakarų Vokietijos valdžios priešaky stovi katalikas kanceleris Adenaueris. Daugelis jo vyriausybės ministrų taip pat katalikai. Bet kaip ši valdžia elgiasi su visais piliečiais, kurie nėra katalikai — su protestantais ir žydais? Kaip ji traktuoja įvairias ideologines ar politines grupes — socialistus, liberalus, ateistus, net ko-

munistus? Ar Adenauerio valdžia teikia kokių privilegijų katalikams, ar ji mažina kitų religijų ar ideologinių organizacijų teises dėl to, kad jos nekatalikiškos? Ne, Adenauerio valdžia jokio skirtumo tarp įvairių konfesijų ar ideologinių grupių nėra. Vadinas, Adenauerio valdžia yra visų tų organizacijų atžvilgiu neutrali. To neutralumo reikalauja demokratiniai sąžinės laisvės principai. Sąžinės laisvę betgi pripažįsta ir krikščionybė. Dėl to toks Adenauerio valdžios neutralumas nėra nekrikščioniškas.

O dabar štai pavyzdys, kada krikščioniškas politinis neutralumas nėra krikščioniškas. Kai Italijoj buvo renkamas parlamentas, tai joks sąmoningas katalikas negalėjo likti neutralus tuose rinkimuose. Jis negalėjo sakyti: man vistiek, kuri partija daugumą laimės. Negalėjo, nes ten be kitų yra ir komunistų partija, kuri su religija kovoja. Katalikas, kuris pasiliktų neutralus savo krikščioniškos tikybės priešų atžvilgiu, elgtųsi, aišku, nekrikščioniškai.

Ką visi tie pavyzdžiai rodo? Ogi tai, kad yra atvejų, kada politinis neutralumas nėra krikščioniškas, bet yra taip pat atvejų, kada politinis neutralumas ir krikščioniui nėra draudžiamas. Jeigu neutralumu sudaroma proga įsigalėti krikščionybės priešams, toks politinis neutralumas negali būti pateisinamas. Bet kai politinėje veikloje krikščionybei joks pavojus negresia, neutralumas nėra nekrikščioniškas, kaip pvz. jau minėtų Amerikos prezidento rinkimų atveju.

Be to, visuomet reikia skirti privataus asmens ir valstybės valdžios neutralumą. Privatus asmuo visada gali būti neneutralus, bet demokratinės valstybės valdžia visada turi būti tam tikra prasme neutrali. Anksčiau jau minėjau Vokietijos Adenauerio valdžios neutralumą visų konfesijų ir ideologinių organizacijų atžvilgiu. Tokį neutralumą pripažįsta ir Amerikos bei kitų demokratiščių kraštų valdžios.

Dr. V. V. minėtame straipsnyje kaltina "kai kuriuos mūsų katalikus filosofus", kam jie "mėgina įrodinėti", kad politika turi būti neutrali, nepa-

(Nukelta į 5 psl.)

1954 METŲ

NOVENA I ŠV. ANTANA

prasideda

KOVO-MARCH 16

Krinta pančiai, tinsta jūros, Randas daiktai pamesti, Kas jo šaukiasi, tas gauna, — Džiaugias jauni ir seni... (Iš Šv. Antano himno)

Per 13 antradienių ir paskutines 9 dienas kasryt 7 val. iškilmingos Šv. Mišios prie išstatyto Švenčiausiojo ir vakarais pamaldos bus laikomos novenos dalyvių intencijomis.

ŠV. ANTANO VIENUOLYNĖ
KENNEBUNK PORT, MAINE

Kūno ir dvasios negalios spaudžia mus, mūsų artimuosius, tėvynę ir joje likusiuosius namiškius. Kur rasime paguodos, jei ne Dievuje per Jo Šventųjų užtarymą.

Į didįjį Stebukladarį kreipkimės maldomis ir junkimės į bendrą maldą, prisijusdami gautus intencijų lapelius, kad mūsų prašymai būtų padėti ant Šv. Antano altoriaus.

Intencijų lapelius prašoma prisiusti ligi kovo 16 d.

Very Rev. Provincial Superior
Franciscan Monastery
Kennebunk Port, Maine

KIEK TŲ NEPATIKIMŲ

Prez. Eisenhoweriui pernai įsakius patikrinti valstybės tarnautojų lojalumą, iš valstybės departamento tarnautojų buvo sudarytas sąrašas su 590 įtartinių pavardžių. Tik 11 jų buvo pripažinti neįlojalūs. Pusė visų kitų buvo perkelti į kitas tarnybas. Septyniuose vyriausybės departamentuose tarnautojų yra viso 760,000. Iš to skaičiaus lojalumo sumetimais atleista 2,200.

• Cekoslovakijos kom. koncentracijos lageriuose per šiu metų šalčius daug kalinių sušalo. Tarp jų 39 kunigai ir vienuolės.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Suziedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiktais autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Uždarami sovietinio šnipinėjimo lizdai

Sovietų Sąjungos kone visos atstovybės užsieniuose yra paverstos šnipinėjimo lizdais. Tam faktų yra prisirinkę per daug, kad galima būtų juos čia išvardinti. Vienas tur būt iš stambiausių yra surištas su Igoro Guzenko asmeniu, kuris dirbo Sovietų atstovybėje Kanadoje.

★

Jungtinėse Amerikos valstybėse šnipinėjimo darbai yra patelktos Sovietų satelinėse atstovybėse. Mat po karo bolševikams pasilaikius visą eilę valstybių ir jas susovietinus, kaip Čekoslovakiją, Lenkiją, Rumuniją, jų atstovybės paverstos šnipų užuovėjomis. Metodas gana patogus. Kai satelinis "diplomatas" įkliūva, kaltė nekrinta jau tiesiai Maskvai, bet sugaudytos slaptos žinios vis tiek suteka į Kremlių.

★

Tokia elgsena, žinoma, yra nediplomatiška ir nusikalstama. Dėl to, kaip pranešama, Valstybės Departamentas pareikalavo uždaryti tris Lenkijos konsulatų: New Yorke, Chicagoje ir Detroito. Priežastys taip pat nurodomos trys: nėra prekybinių santykių su Lenkija, tai nėra konsulatam ir darbo; jie užsiima ne savo darbu — varo sovietinę propagandą ir kiša nagus prie šnipinėjimo. Jie nutarta sutrumpinti.

Tačiau porą sovietinių lizdų ir uždarius, visi šnipinėjimo kanalai Maskvai dar nebus užkšti. Ji pakankamai turi savo atstovybių. Be to, jos diplomatinis aparatas Amerikoje yra labai išplistas: arti puspenkto šimto tarnautojų. Tuo tarpu JAV neturi Sov. Rusijoje nei pilno pusantro šimto. Kur čia šuva pakastas?

★

Sovietų Sąjungos diplomatai užsieniuose yra sudvigubinti kaip dvynei: prie kiekvieno pristatytas čekistas seklys, kad išlaikytų draugą diplomatai nustatytoje linijoje ir ištikimybėje. Antra, šalia diplomatinio darbo jie turi dar vadovauti užsienio komunistam ir rinkti slaptas žinias.

Taigi Sovietų Rusija niekur neapsieina neišvertusi savo rąkovių. Jinai iš diplomatinio atstovybių, kurių uždavinys yra palaikyti draugiškus ryšius su užsieniais, padaro nesvečius ir pavojingus savo lizdus. Antai, kai 1940 metais Lietuvos sugarmėjo sovietiniai tankai, Paleckio "vyriausybę" suklijavo Pozdnikovas, Maskvos pasiuntinys Lietuvai. Jis jau žinojo ką daryti, kad viskas toliau eitų sklandžiai...

Ar ilgai dar bus pakenčiamas tas "sklandus žaidimas" kitų laisve ir gyvybe? Juk kas nesilaiko diplomatinio taisyklių, su tuo ir diplomatiniai santykiai nepalaikomi.

Ir protingi žmonės gali padaryti stambių klaidų. Manau, kad šitaip yra atsitikę su Balfo Centru, kuris yra nutaręs neremti rūmų įsigijimą Vasario 16-tos gimnazijai, bet ragina remti gimnazijos mokinių išlaikymą. Kadangi šią savotišką žinią perskačiau laikrašty, lankydamasis naujose gimnazijos patalpose sausio 30-31 d., randu reikalinga savo išpuoštais ir mintimis trumpai pasidalyti su lietuvių visuomene, kuri nėra tai gimnazijai abejinga.

Kai beveik prieš dvejus metus drauge su kitais buvau Vliko paskirtas Vasario 16 gimnazijai vizituoti, tada šalia pedagoginių dalykų buvo galima konstatuoti šiuos materialinius: gimnazija Diepholze buvo nepatogios geografinės padėtyje — Vokietijos šiaurės pakrašty, toli nuo kultūrinių centrų, nes artimiausias miestas Bremenas buvo už 50 su viršum kilometrų. Klimatas aplinkui buvo drėgnokas ir šurpus dėl dažnų vėjų, aplinka nyki, nes gimnazija buvo apgriautose aerodromo kareivinėse prie nusaustintų pelkių, 3 km. nuo Diepholzo miestelio ir 5 km. nuo geležinkelio stoties. Gimnazijos vidus buvo nejuokus, aplūžęs, reikalavo pagrindinio remonto, kurio lietuvių pinigais svetimos valdiškose kareivinėse neapsimokėjo daryti. Tik gimnazijos bendrabutis ir mokytojų gyvenamieji kambariai buvo geresni. Išvada tada buvo tokia — gimnazija prie Diepholzo ten ilgai pasilikti negalės, ją reikia

Ar išsklaidyti mūsų jaunimą?

DR. JONAS GRINIUS

iškelti į sveikesnį klimatą ir į Vokietijos vdirį, kad ji būtų vienodai prieinama visiems lietuviams, gyvenantiems Vokietijoje. Tai buvo raštu pranešta Vlikui ir jam siūloma gimnazijai padėti.

Dabar, sausio pabaigoj nuvykęs į Vasario 16 gimnaziją privačiais reikalais galėjau štai ką konstatuoti: Išgijami nuosavybės gimnazijos namai yra maždaug Vokietijos centre, toje vietoj, kur į Vokietiją anksčiausia ateina pavasaris (vadinasi, šiltos vietos). Jie yra netoli žymių vokiečių miestų, nes iki Mannheimo yra apie 18 km., iki Heidelbergo — 30 km., iki Darmstadto — 35 km. ir iki Frankfurto — 60 km. Tie namai yra pačiame Huettentfeldo miestely, kuris turi apie 600 gyventojų — 6 km. nuo didžiosios autostrados Karlsruhe - Frankfurto ir 5 km. nuo geležinkelio stoties Hemsbache. Gimnazijos pagrindinės patalpos yra buv. didelių rūmose, kurie iš vidaus yra švariai atremontuoti, turi vntentiekį ir centrinį šildymą, kurenama nafta. Šitose patalpose yra bendrabutis, raštinė ir kelios klasės. Didesnė dalis klasių ir virtuvė su valgykla yra barako pastate, kur taip pat yra centrinis šildymas. Stinga padoresnių mokyklinių baldų, didelės salės ir mokslnių kabinetų. Bet kadangi prie rūmų yra 5 su puse hektaro

žemės, yra pakankamai vietos reikalingoms patalpoms (barakinio ar mūrinio pobūdžio) pastatyti ar pristatyti. Didėnių sunkumų yra ne mokiniams, bet mokytojams, nes gyvenamųjų kambarių šeim gimnazijos patalpose nėra. Pačiame miestely (Huettentfelde) pas ūkininkus butų ir kambarių nelengva gauti. Todėl keli mokytojai turi gyventi Weinheime (9 km. nuo gimnazijos). Nežiūrint šitų trukumų, kuriuos būtų nesunku pašalinti, jei būtų pinigų, esamos patalpos sudaro reikalinga minimumą ir todėl jas reikia išpirkti.

...AR ŠEŠTADIENINES MOKYKLOS BEVERTES

K. MOCKUS

Kartas nuo karto pasitaiko spaudoj pasisakymų, kurie per dėtai nuneigia šeštadienių mokyklų atliekamą darbą. Prieš kiek laiko, man rodos, kažkas tėvų vardu reikė abejonių dėl New Yorke išleistų abiturientų pasirengimo. Gi dabar neseniai kol. J. Kreivėnas "Drauge", padaręs eilę labai teisingų pastabų dėl šandien sutinkamų sunkumų dirbant lietuviško švietimo darbą, man rodos, per daug nuvertino šeštadienių mokyklos vaidmenį, sakydamas, kad toji mokykla daugiau tik nuramina

tėvų patriotinius jausmus, o pasistatytojo tikslo neatsiekia. Penktus metus dirbu nemažą šeštadienių mokyklų ir noriu viešai sakyti nuomonę, paširdamas taja praktika. Per tą laiką teko išleisti apie dešimt abiturientų ir noriu pabrėžti, kad tie patys mokytojai, kurie rašėms brandos atestatus Lietuvoje, ramia sąžine rašėms panašius atestatus ir mūsų emigraciniams šeštadienių mokyklos abiturientams. Man rodos, kad esminis reikalas yra, kaip mokytojas sugeba reikalą pastatyti ir išvesti. Reikiamai darbą vykdant, galima pasiekti visai patenkinamą rezultatą. Mūsų abiturientai gal kiek mažiau žinojo literatūros dalykų, tačiau rašė nebloggeriu už daugelį Nepriklausomos Lietuvos abiturientų.

„Dabar pora žodžių apie pradedančius. Tie vaikai, kurie jau šiame krašte pradėjo mokytis nuo pirmo skyriaus, dabar visai gražiai skaito lietuviškai ir ne taip jau prastai rašo. Jų žinojimas ne visai priligsta normalios Lietuvos mokyklos lygio, bet jų žinojimas kasdieninė mokykloj taip pat neatitinka Lietuvos mokyklos lygio. Čia visų dalykų programos ir metodai labai skiriasi. Tačiau kiekvienu atveju tų vaikų mokymasis nebuvo vien tėvų patriotizmo nuraminimas. Jie daug išmoko ir išmoks šetadienių mokykloj,

tie pavėluoti priekaištai, nei tobulesnių dalykų pagėidavimai nieko negali gimnazijai padėti. Ji ten gyvena ir dirba, sutelkusi didelį būrį gražaus ir labai gražaus lietuviško jaunimo. Todėl už visas kalbas svarbiau, kad gimnazija galėtų ten toliau gyventi, dirbti ir tobulėti, šalindama trūkumus ir sunkumus. O tam pirmiausia reikalingas aktyvus gimnazijos rėmimas aukomis, kad nereikėtų palikti tų patalpų, kurių remontui ir įsigijimui jau nemažai pinigų įdėta. Kas šandien Vasario 16 gimnazijos nuosavybės įsigijimo neremia arba nori tą rėmimą atidėlioti, tas netiesiogiai paremia jos gražaus jaunimo išsklaidymą iš nuosavo židinio į svetimus pakraščius. Ar to lietuviui nori? Jei ne, tai kas daryti, jau paskyta.

ko jie mūsų aplinkybėse niekur kitur nebūtų galėję išmokti.

Aš nenoriu būti blogai supriestas. Be abejo, būtų geriau, jeigu galėtume išsiversti be šeštadienių mokyklų, jeigu normalioj mokykloj galėtume siekiamo tikslo atsiekti. Tas vaidmuo bus tuo svaresnis, kuo daugiau tų mokyklų mokytojai, tą darbą dirbdami, tikės darbo pasisekimui, nuosekliai sieks tikslo ir bendradarbiaus su tėvais.

Nėra abejonės, kad lituanis-tinių dalykų dėstymas kasmet susidurs su didesniais sunkumais, kad naujų atėvių vaikai emigracijoje negalės įgyti mokykloje tiek gausų lietuvišką žodyną, kokį įgyja grynoj lietuviškoj mokykloj, mokydamiesi sava kalba visus dalykus, tačiau lietuviškoji vargo mokykla emigracijoje gali priversti lietuvi mokinį bent ligi to, kad jis paskui lektūros ir savanoriško darbo pagalba įsigytų ir deramą žodžių lobyną bei liktų tikru lietuviu inteligentu, jeigu jis siekia kokios profesijos.

Turime juk ir pavyzdžius. Yra eilė lietuvių veikėjų, atvykusių į šį kraštą vaikystėje ar čia užgimusių, kurie be priekaištų kalba lietuviu inteligentų kalba, nesiskiriančia nuo Lietuvoj augusio inteligento. Yra, deja, ir tokių, kurie pretenduoja į nemažus veikėjus, o liežuvi lietuviškai, deja, sunkiai beapverčia vien dėl to, kad permažai skaito, nesidomi tuo dalyku.

JAUNIMAS SIEKIA SVIESOS. Nuotrauka V. Augustino

ŽVEJO

ANTANAS VAICULAITIS

DUKTĖ BANGUOLĖ

2

Kai jis taip kalbėjo, mergaitė, sunerimusi, ėmė stebėti, kad laivo sienos girgžda ir kad grindys lyg suptųsi ir siūbuotų. Jai darės vis nykia, kad ji atidėjo šalin visas skaras ir visus žiedus ir prabilo:

— Ačiū tau už visas šias grožybes. Tegul jos guli tavo skryniose. Leisk man jau eiti pas savo tėvus ir brolius.

Sigurdas juokėsi ir kalbėjo: — Ilgai tavęs lauks tavo tėvai ir tavo broliai.

Banguolė tarė: — Man liūdna ir baisu nuo tavo žodžių. Sakyki, kodėl laivas taip girgžda ir kodėl man dingojas, lyg jis suptųsi ir siūbuotų. Tada žuvėdas paėmė Banguolė už rankos ir išvedė į viršų. Mėlyni aplinkui liūliavo vandenys — ir toli, padūmavęs, nyko žemės kraštas. Skirdamas vilnis, greitai bėgo prekijų laivas, ir galvūs vėjai pūtė bures.

Banguolė pažvelgė į tolybę nykstančias kopas ir pušis, ir į savo tėvų namus. Ir medžiai ir trobelės tartum bėgo palei jūrų vandenį, lyg vydamiesi ją ir šaukdami atgalios į save.

Mergaitė sušuko maldaudama:

— Gražinki laivą į uostą! — Aš nepakreipsiu vairo ir neapsuksiu laivo atgalios, — tarė žuvėdas. — Tujen skrieji nūn į vaizbūnų salą ir į mano miestą.

— O leisk mane namo pas motinėle...

— Mano namai bus tavo namai, ir tu būsi mano vaikų motina, — atsakė Sigurdas.

Išgirdusi tuos žodžius, Banguolė pravirko ir aimanavo:

— Aš neištūrėsiu be savo žilagalvės motinėleš ir be savo pušų siūravimo. Dar kartą prašau: leisk, o jei neleisi, manęs vistiek gyvos neparsiveši.

— Tu neiššoksi iš laivo ir nenugrimsi marių vandenyse:

matai, visur sergsti jūreiviai, kuriuos aš pastačiau. Nuometuota tavo pasodinsiu tėvų mėnė, ir tu per dienas džiuginsi mano širdį.

— Mano siela liūdės be savo žemės ir be savo tėvų.

Sigurdas susirūstinai ir tarė:

— Jeigu tu, Banguolė, būsi man gėra, ir aš tau būsiu geras. O jei ne, — yra mano rūmuose rūšys, kurin tave įmėsiu ir tolei laikysiu, kolėi tau grįš protas.

Tai taręs, jis nuvedė ir uždarrė ją laivo dugne, o prie durų pastatė žuvėdą, kad saugotų.

Ji tenai verkė ir raudėjo, šaukdamos savo motinėleš ir brolius, kad ateitų ir gelbėtų ją. Ji vaitojo dieną ir naktį, ir niekas jos neaplankė ir nepagudė. Ir jai buvo taip gailu ir skriaudū. Ji vis regėjo savo tėviškėlę, ir kopas, ir juodą laivą, kurioo jaunas žvejas išbėga į jūras. Ir tada jai darės dar gailiau, ir ji dar labiau verkė ir vaitojo, viena būdama.

2.

Praėję keletas metų. Banguolė jau susilaukė dviejų sūnų ir dukrelės. Vaikai augo gražūs ir guvūs, tik ji pati nyko, ir niekas nematė jos linksmos.

Ji dažnai sėsdavos ant jūros

uolų ir žiūrėdavo į vandenių platybes. Lankė ją Sigurdo giminė ir klausinėjo, ar jai ko neskauda, kad jos skruostai nubanko ir kad mėlynos jos akys taip gailiai žvelgia į tolybę. Iš pradžių vyras kasdien buvo su ja ir pasakojo apie savo protėvių žygius, ir apie savo žemę, ir apie kalnus, tokius aukštus, kad snieguotos jų viršūnės dangų remia. Jisai Banguolė puošė šilkais ir auksu, apstatė ją tarnais ir vis stebėjosi, kodėl jina nuliūdusi.

Sigurdas sėdo į laivą ir išplaukė į svetimas žemes.

Buvo giedri rudens diena. Pasiėmus sūnus du ir savo dukrelę, Banguolė išėjo ant marių kranto ir žiūrėjo, kaip vilnys pribėga ir dūžta į akmenų uolas. Tada, aukštai padangė girksėdamas, ir pietų kraštą nulėkė laukinės žąsys. Jos skrido tiesiai į tenai kur arapūs marių buvo šventosios miestav ir žvejų kaimas, ir kur siūravo trys aukštos pušys, po kuriomis Banguolė rymodavo vakarais. Ji regėjo kopas, o ir darželio vartelius prie giminės pirkios, ir raudonus jurginų žiedus. Kada ji taip sėdėjo ir kada laukinių žąsų girksėjimas padangėje vis tolo ir silpo, jai dingojos, lyg štai atsiveria pir-

kios durys, išeina žila jos motušė ir, prisidėjus ranką prie akių, žiūri į kopas ir į girias, ar iš tenai neatbėgs josios vienturtė dukrelė. Ir vėl jina išvydo savo brolius žengiant jūros krantu ir savo tėvą jų tarpe, — ir visi jie lyg buvo toki susirūpinę. Ji suprato, kad ir motušė, ir tėvas, ir brolis, — visi jie ilgstisi savo Banguolės. Laukinių žąsų girksėjimas nutoli žydruoje padangėje, — ir josios sielą apėmė didelis liūdesys. Ji žiūrėjo į jūros plotus, o jos dvasia verkė ir aimanavo, „ir šaukėsi anų tolimų vietų, kur ji maža bėginėjo ir kur giriose seni dievai gyveno.

Ašara nuriedėjo per jos skruostus, ir vyresnysis sūnus paklausė:

— Mamyte, ar tau ką skauda, kad verki?

— Nieko man neskauda, — atsakė jina, — tik man širdį gelia, kad esu be savo žemės ir be savo žmonių, ir kad sėdžiu štai viena su jumis ant sveimų krantų.

Ir ji pasakojo savo sūnams ir dukrelėi apie tėviškės šalį, kur dabar šermukšnių uogos rausta, ir kur tokios gražios dainos skamba prie ežerų ir upelių, ir kur sena jos motutė vartuose rymo, į vakarus žvelgdama.

Taip bepasakoję sutemo naktis ir užtekėjo mėnulis, didelis vaisks. Jo spinduliai žėrėjo marių vilnyse, per vandenį tiesdami auksinį tiltą, kuris ėjo toli toli, ir anapus jūros baigėsi tamsia anga, lyg kokiais vartais į naują žemę.

Banguolė kalbėjo vaikams: — Kur baigiasi šis auksko takas, tenai dunkso mažas žvejų kaimelis. Jame aš gimiau ir augau, ir buvau laiminga, bėgdama po kopas.

Vėl prabilo vyresnysis sūnus:

— Mama, kai mes užaugsim ir būsim dideli, paimsim tave už rankų ir šiuo auksko taku žengsim aplankyti tavo namų ir tavo tėvų.

Ji prisiglaudė vaikus prie savęs ir grįžo atgalios, dar sykį žvelgdama į jūrą ir į tyvuliuojančius, kaip auksko juosta, vandenis.

Kai grįžo Sigurdas, jina tarė jam:

— Tujen pakeli bures ir lankai tolimus kraštus. Ar nepasodintumei į laivą manęs ir mano vaikų ir ar nenuvežtumėi į šventosios uostą, kad galėčiau nusilenkti savo tėvui bei motinėleš ir parodyti savo genčiai mudviejų sūnus ir dukrytę mažėlę...

— Tujen pati nūnai esi mo-

(bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Mūsų didžiausias rūpestis

“Aidai” pradėjo ketvirtuosius metus Amerikoje

Kai Aidai kas mėnesį reguliariai lanko savo skaitytojus, pateikdami daug įdomios ir vertingos medžiagos, retas kuris pagalvoja, kaip jie iš viso verčiasi. Juk vienas numeris turi 48 psl. — tai prilygsta beveik knygai, kur sutelkiama pati naujausia mūsų kūryba. Kol ji pasiekia skaitytojus, pareikalauja daug darbo ir išlaidų.

“Darbininko” redakcija, norėdama skaitytojus informuoti kaip sekasi Aidų žurnalui sklirti, kreipėsi į Aidų leidėjus su keletu klausimų.

1949 m. iš Vokietijos Aidus perėmė tuometinis pranciškonų provinciolas T. J. Vaškys. Jis parodė daug energijos, suorganizuodamas redakciją, visą leidimą pastatydamas ant kojų. Vyriausiu redaktorium pakvietė rašytoją Antaną Valčiulaitį, kuris ir dabar teberedaguoja. Taip 1950 m. sausio mėn. išėjo Aidų pirmasis numeris Amerikoje.

Naujasis pranciškonų provinciolas T. J. Galliusis parodė daug dėmesio Aidams ir užtikrino jų leidimą. Taip šiemet Aidai pradėjo ketvirtuosius metus Amerikoje.

Aidų visais reikalais daugiausia rūpinasi T. Leonardas Andriekus, Provincijos patarėjas. Jis faktiškai juos ir laužo, sutelkia iliustracijas, rūpinasi premijom ir kitais ekonomiskais reikalais. I jį, kaip geriausiai pažįstantį Aidų reikalus, ir nukreipėm savo klausimus. RED.

1. Kaip Aidai verčiasi Amerikoje ir kaip jiems finansaiškai sekėsi praeitais metais?

Kultūros žurnalo kelias Amerikoje nėra išklotas rožėmis. Tai paliudija ir praeitais ir dabarties. Visi grynai kultūrinio pobūdžio žurnalai, leisti lietuvių kalba, jau yra mirę. Tokią niūrią ateitį ne vienas pranašavo ir Aidams, kaip 1949 m. rudenį juos perėmė leisti pranciškonai. Laikotarpiu buvo ypatingai sunkus. Iš Europos pajudėjus tremtiniams, žurnalams lyg ir neteko žemės po kojomis. Visi skaitytojų adresai buvo nustoję vertės. I naujas vietas išemigravusieji, kol įsikūrė, taip pat nebuvo pastovūs. Be to, ir jų išteklių pradžioje kildė užsiprenumeruoti laikraščius bei žurnalus. Užtai leidėjai Aidų prenumeratą mokestį parinko patį žemiausią — tik 5 dol. metams.

Tame emigraciniame laikotarpyje žurnalą išgelbėjo platintojų pasišventimas.

Be ypatingų sunkumų beveik visuose miestuose buvo suorganizuoti jų būreliai. Jau pirmiaisiais metais platintojų dėka Aidai pajuto gana tvirtą atramą, kurią sudarė nuolatiniai ir apsimokėję skaitytojai. Taip pat ir šiandien platintojų vaidmuo tebėra didelis.

Vieno Aidų numerio išleidimas kainuoja apie 1000 dol.

I tą sumą įeina spausdinimo, popieriaus, pašto, redakcijos bei administracijos ir iliustracijų išlaidos. Tai prašoksta per metus gaunamas už prenumeratą pajamas, ypač kad su užsieniu, išskyrus Kanadą, piniginis atsiskaitymas nėra sklandus. Žurnalas iki šiol savo bendradarbiams honorarų nepajėgia mokėti. Jei išimties keliu vienam kitam yra duodama, tai tik simboliška prasme.

Zinant, jog Aidams straipsnio parašymas reikalauja ilgėnio laiko ir didenės jėgų įtam-

pos, be atlyginimo bendradarbiavimas yra didelė auka iš lietuvių kultūrininkų pusės. Jų raštais užpildomas žurnalas tampa autentiškiausiu gyvos mūsų kultūros liudytoju išvijoje.

Jeigu tiek dėmesio Aidams skirtų, skaitancioji mūsų visuomenė, kiek jam skiria bendradarbiai, žurnalas ir finansiskai gražiausiai klestėtų.

Mat, leidžiant Aidus, visą laiką jaučiama, jog didžiausia kliūtis yra ribotas jo ėmėjų skaičius.

2. Kiek procentų paaugo pernai Aidų skaitytojų?

Labai žymaus skaitytojų paaugimo pernai nesitikėjome dėl kelių priežasčių. Pirmiausia per trejus intensyvaus platinimo metus Aidai jau spėjo praskverbti lietuvių inteligentijon. Žurnalas garsėjo ir visoje periodinėje spaudoje. Nežiūrint pasaulėžiūrinių skirtumų, Aidai buvo labai teigiamai įvertinti kaip plataus mosto krikščioniškos kultūros skleidėjas. Ypač daug nuoširdumo buvo parodyta iš dienraščio “Dra-

go” ir “Darbininko”, kurie nuolat supažindina savo skaitytojus su kiekvienu žurnalo numeriu, tuo palaikydami gyvą jo idėjų plėtojimą visuomenėje. Greičiausia jau neliko laisvajame pasaulyje lietuvių, nežinančio, kad eina kultūros žurnalas Amerikoje, kuriame išsamiai gvildomi mokslo, meno, religijos, literatūros ir visuomeninio gyvenimo klausimai. Užtai praėjusiais metais kokių ypatingų staigmenų platinimo žygyje nesulaukėme. Aidų skaitytojai pakilo 10%.

3. Kokios perspektyvos šiemet metams?

Ir šiais metais leidėjai bei administracijos viltys yra sutelktos į laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių tautinę sąmonę. Kas iki šiol Aidų neužsisakė, turime vilties, jog dar užsisakys. Atrodo natūralu, kad lietuvis inteligentas, kokios profesijos bebūtų, visados domėsis tokiu žurnalu, kuriame, galima sakyti, bendradarbiau-

ja visos kūrybingosios mūsų tautos pajėgos.

Šiapus Atlanto neturime nei grynai lietuviškų mokyklų, nei teatro, nei operos. Tai ar nėra pagrindas manyti, jog lietuvis inteligentas prumerata parems bent vienintelį pasaulyje gimtojo kalboje einantį kultūros žurnalą?

Mūsų didžiausias rūpestis yra tas, kad Aidai pasiektų ko daugiausia skaitytojų ir ten iškeltos mintys viena ar kita linkme būtų toliau gvildomos lietuvių periodinėje spaudoje.

Žurnalo administracija yra tvirtamė ryšy su platintojais, knygynais, kioskais. Leidėjai nevengia ir platinimo vaikščiojant po namus. Pranciškonai spaudos reikalais yra lankęsi daugelyje lietuviškų kolonijų, eidami nuo durų prie durų siūlyti laikraščius. Parapijų klebonai kaikiuriose vietose palingvino tą sunkų darbą, duodami gyventojų adresus. Tačiau šis platinimo būdas nėra pats idealiausias. Įkalbėjimu laimėti žurnalo skaitytojai ne visuomet pasižymi tokiu pastovumu, kaip spontaniškai atėjusieji. Laikui bėgant, jų dalis atkrinta. Bet nežiūrint to, kiek jėgos leidžia, naudosimės ir šiuo platinimo būdu.

4. Ar pateisina premijos skyrimas?

Premijai, ir tai, jeigu išteklių leisti, žymiai didesnei skirti yra labai daug pagrindo. Mūsų rašytojai bei mokslininkai savo misijai vykdyti nėra negauna jokios paramos, o reikalavimai jiems šiandien yra statomi dideli. Jau daugelis laiko beveik savaime suprantamu dalyku, kad kultūrininkas dirbtų dviem pamainom: viena fabrike prie mašinų; antra, grįžęs į namus naktimis. Turbūt visos mūsų paskutiniu laiku išeinančios knygos yra nemiegotų naktų vaisius. Tas ir atrodo, jog pasiteisina, bent kuklia premija kasmet paremti tas kilnius pastangas. Be to, Aidai premijai skirti turi dar ir kitą priežastį. Kaip jau minėta, žurnalas neįstengia iš savo pajamų bendradarbiams duoti honoraro. Skiriant premiją, norima lyg savotiškai atsidėkoti visiems.

Kasmet už literatūrinius bei mokslinius nuopelnus viename pagerbtajame yra pagerbiamos ir visų kitų kūrybinės pastangos. Premijai dalį pinigų gauname iš ta proga rengiamo muzikos - literatūros vakaro; kita dalis surankiojama privačiai arba padengiama pačių leidėjų.

papročiuose ir kalboje per šimtmečius pačiu jautriausiu būdu išryškėja religinės ir dorinės vertybės.”

Gal autoriui knygos apimtis atrodo esanti persiaura, kad galima būtų leisti i lietuviškiosios krikščionybės skirtingumus, palyginant su kitų tautų krikščioniškais papročiais, bet jų skirtingumą iškelimas būtų ypatingai vertingas šiuo atžvilgiu. O grožio auklėjimo srityje autorius kaip tik teisingai nurodo lietuvių menininkus kaip tinkamą auklėjimo šaltinį.

Knygos pabaigoje autorius pateikia dešimt tautinio ugdymo dėsnių lietuviškajam jaunimui. Ta dešimtis įsakymų yra jautria lietuviška širdimi parašyta. Juose sudėta visa, kas turi ryšio su lietuvių. Vykdydamas juos, jaunuolis liks brangių daugybės praeities ir ateities lietuviškų kartų nariu: kūrybingu, kultūringu, lietuvišku! Juos turėtų kiekvienas moksleivis atmintinai išmokti arba laikyti ant savo kambario sienos, tinkamoje vietoje įremintus. Štai kaip skamba pirmasis:

Atmink, kad tavo tėvų žemė — Lietuva yra tavo dvasinė tėvynė. Būdamas išsikimas naujai, tavo tėvus ir tave priklaudusiai tėvynė, tu nepa-

LEONARDAS ANDRIEKUS

MALDA

Kai rytmetį aukšti šviesos fontanai veržias, Pažvelk, o Viešpatie, kaip Lietuvoj tamsu, Pažvelk į topolį, į svyrūnėlį beržą — Į visą Lietuvą pažvelk iš debesų.

Nejaugi per mažai ligšiol dienom ji verkė Ir naktimis maldoj budėjo per trumpai — Ji ėjo baudžiavas, lyg paskutinė vergė, Jos praeitis garsi vien kryžiais ir kapais.

Per Joninių nakties langų rasotą stiklą Saulėleidžiui žarom grožėjos Lietuva. Papatė žieda gi pasivogė baidyklės, Nušliaužijo šalna pakalnes ir kalvas.

Dabar pro ašaras sunku matyti taką, Tik galima pajauti, jog Tu esi arti — Jai šlama nuolatof verksmingų medžių šakos: Jau baigiasi naktis, jau baigiasi naktis.

Kai rytmetį aukšti šviesos fontanai veržias, Pažvelk, o Viešpatie, kaip Lietuvoj tamsu, Pažvelk į topolį, į svyrūnėlį beržą — Į visą Lietuvą pažvelk iš debesų.

(Iš vasario mėn. “Aidų”)

KULTŪRINĖ KRONIKA

● **Liet. Rašytojų Draugijos** valdyba, įteikdama premijas 500 dol. Bern. Brazdžioniui už jo “Didžiąją Kryžkelę” ir 250 dol. jaunimo literatūros premiją Leonardui Zitkevičiui už “Saulutė debesėliuose”, vasario 28 d. Chicagoje surengė iškilmingą literatūros šventę.

● **“Muzikos žinios”,** leidžiamos Vargonininkų Sąjungos, sausio - kovo mėn. numeryje įsidėjo gaidas trijų puslapių Vlado Jakubėno “Vai leidžia, duoda” — džiukų liaudies dainų mišriam chorui (atspausta atskirai). Ir pačiam žurnale — J. Siniaus “Garbė, Tau” (giesmė šv. Kazimiero dienai).

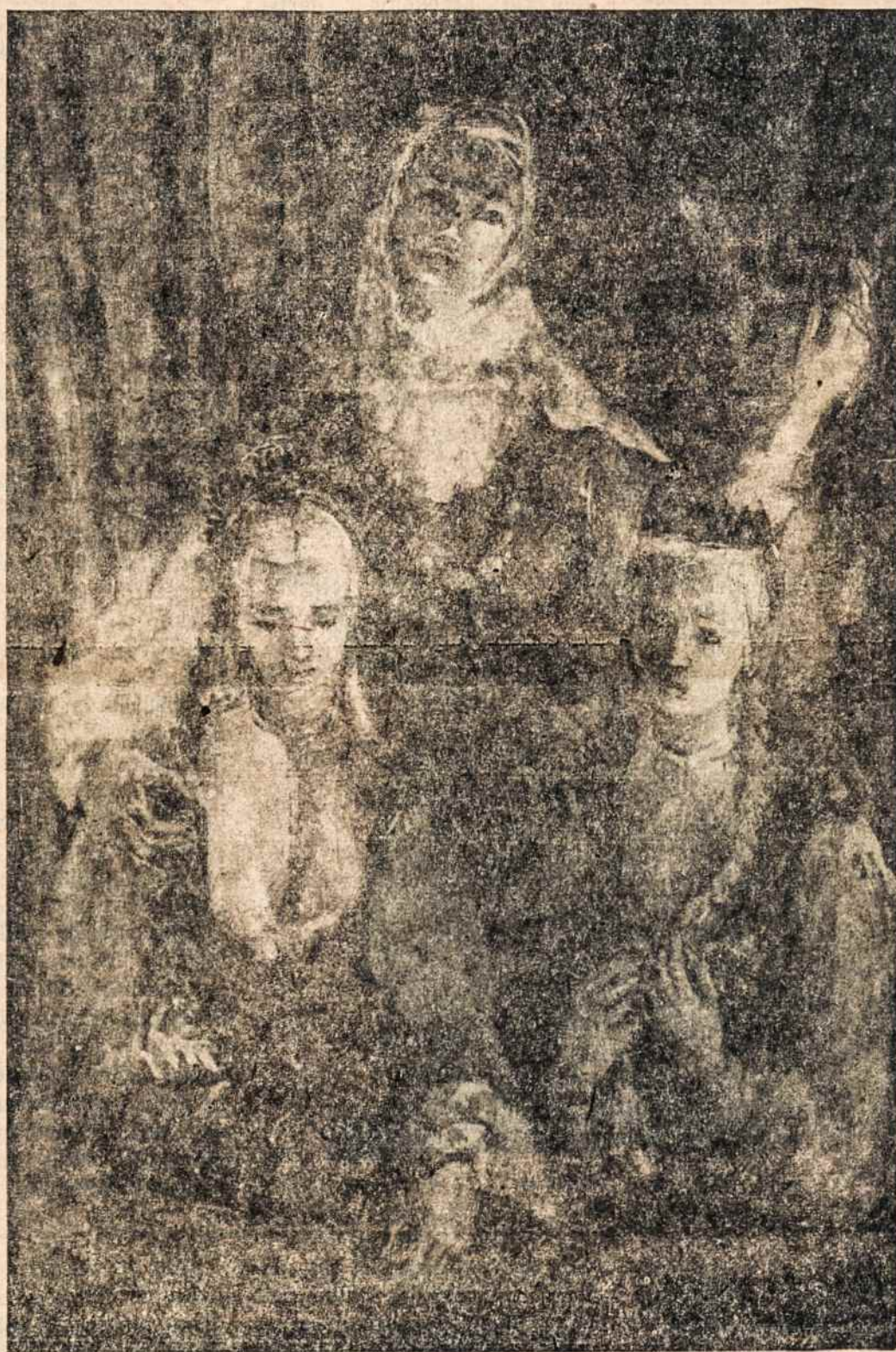
● **VI. Jakubėnas** parašė suitą simfoniniam orkestrui “Miško šventė” pagal dar Lietuvoje rašytą baletą “Vaivos juosta”. Suits ilgumas apie 18 min. Ją sudaro 7 dalys: miško vienuma, miškas nubunda, miškinis šo-

ka, kaimiečiai ateina, trys kaimiečių šokiai. Trys paskutiniai šios suits numeriai yra autoriaus padaryti kaip solo kūrinys fortepionui, autoriaus keletą kartų atliktas Chicagoje ir Cleve-lande. Šuitoje gausiai vartojami lietuvių dainų ir šokių elementai.

● **Marijos metų** proga Velykų metu Romoje, Laterano muziejuje, bus surengta Marijos paveikslų paroda, apimanti visus kūrinius nuo seniausių laikų iki 133 amžiaus imamai. Bus išstatyta originalai ir fotografijos, viso 1500 eksponatų.

● **Dail. A. Navickas** Brazilijoje dekoruoja V. Zeliūnos liet. bažnyčią.

● **Paryžiuje** meną studijuoją: Gapytytė — skulptūra, Račkus — tapyba. Abu lanko Beaux Arts mokyklą. (Nukelta į 5 psl.)

A. VITKAUSKAITE-MERKER. Lietuvaiteis.

Kiše iš vasario mėn. “Aidų”.

V. ČIŽIŪNO “TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE”

Jau praėjo koks penketas metų, kai didžioji naujakurių dalis apsisutojo Amerikoje ar kitose šalyse, įsijungdami i naujųjų kraštų gyvenimą, lyg ir instinktyviai bei atsitiktinai, mažai planuodami, kaip pareikšti savo gyvenimo būdą bei kultūrą būsimoms kartoms. Vieni per daug užsiėmę kasdieniniais rūpesčiais, negreit pastebi, kad jaunoji karta jau nepripampa prie vyresniųjų kultūros. Kiti tuoj norėtų sulaikyti sveltomybių srovę, besiveržiančią i lietuvių jaunimą, bet nežino, kas daryti, o jei žino, tai neranda tam priemonių. Šitai mūsų jaunimo bėdai pašalinti ir yra parašyta paskutinė

pedagogo Vaełovo Čižiūno knyga — “Tautinis auklėjimas šeimoje”.

kuri daugeliu atžvilgių yra didelis tremtinio turtas, visiems prieinamas.

Knyga yra planingai suskirstyta i dvi pagrindines dalis, apimančias 1. vaiko psichologi-

ANTANAS MUSTEIKIS

Ją ir 2. šeimos pedagogiją. Antroji dalis, išsamiai ir konkrečiai paliečianti tautinį auklėjimą šeimoje, yra geriausias lietuviybės išaiškymo vadovėlis, kokio kito mes dar neturėjome tremtyje.

Gera pažindamas tikrojo auklėjimo uždavinius, autorius nelieka vienašališkas tautinio auklėjimo propagatorius. Jam nekyla jokios abejonės, kad pilnutinė asmenybė negalima kitaip išugdyti kaip tik vispusišku lavinimu, apimančiu ne tik tautinius, bet ir religinius, estetinius bei kitus aspektus. Tad jis ir rodo daugialypio auklėjimo būdus. Tačiau pats sodriausias jo žodis yra skirtas visiems auklėtojams bei vyresniesiems, kurie vienu ar kitu būdu gali kurstyti pradedančią gestį lietuviybės ugnelę mūsų jaunime. Pažymėtina, kad autorius rašo

ne vien skaitindamas, bet ir aktyviai dalyvaudamas, nes autorius sako, kad

dydamas, kaip reikia ugdyti lietuviškumą nepalankioje aplinkoje.

Isigilinęs i opiausias lietuvių kultūros išaiškymo vietas, V. Čižiūnas padaro labai tikslią išvadą, kad

lietuviškoji šeima yra pagrindinis židinys, kuris gali atstoti svetimos aplinkos įtaką, nes kitos auklėjimo bei auklėjimosi institucijos, kaip mokykla, televizija, radijas, draugijos, spauda ir t.t. dažnai turės kitus tikslus, tolimus lietuvių tradicijoms, papročiams bei jų kultūrai. Štai kodėl ir knygos pavadinimas mums tik šeimai, nors autorius gerai nuvokią ir kitų institucijų, turinčių ryšį su lietuviškumu, svarbą. Nuoširdus skaitytojas, visur ieškąs lietuviškumo žymių, autorius bus maloniai pagautas nuorodum, kad ir religinė bei estetinė sritis nėra apsiptvėrusi neperžengiamą sieną nuo lietuviybės, nes autorius sako, kad

“Kiekvienos tautos dvasioje,

Paskirta jaunimo literatūros premija

Jau praeitais metais šalia Liet. Rašytojų Draugijos premijos už grožinę literatūrą buvo paskirta premija ir už jaunimo literatūrą. Šiemet sudaryta jury komisija iš rašytojų

P. Gaučio, Al. Barono, P. Orinitaitės ir mokytojų J. Kreivėno ir D. Veličkos šią jaunimo literatūros premiją 250 dol. paskyrė

Leonardui Zitkevičiui už jo eilėraščių knygą vaikams “Saulutė debesėliuos”.

Premijos pats didžiausias mecenatas yra vilnietis Valerijonas Šimkus, paskyręs šiam reikalui 100 dol.; likusi suma suaukota kitų literatūros fondo rėmėjų.

Iš penkių praėjusiais metais vaikams išleistų knygų išskirti toji premija “Saulutė debesėliuos” turi per 50 eilėraščių. Ją iliustravo dail. J. Pilipauskas, išleido Lietuvių Knygos klubas, kaina 1,50 dol.

L. Zitkevičius yra išleidęs eilėraščių rinkinius vaikams: Čyru vyrų pavasaris, Su tēvelio kepurė. Tarp tūkstančio žvaigždelių, ir humoristinių eilėraščių rinkinį “Šilkai ir vilkai.”

GRAZI MOSU LIETUVA

Jos grožį nepaprastai ryškiai iškelia PULGIJO ANDRIUSIO plunksna. premijuotame veikalė

ANOJ PUSEJ EŽERO

101 p. Kaina \$1.50

Gaužiama:

DARBININKAS

680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Šv. Kazimieras (9) KODĖL NUDELSTA KAZIMIERO KANONIZACIJA

ZENONAS IVINSKIS

Vilniaus vyskupas Jonas iš Lietuvos kunigaikščių 1525 m. spalio mėn. 5 d. reikalavo iš kapitulos, kad ji gražintų j šv. Kazimiero ("divi") fondą paskolintus iš ten pinigus, kurie yra skirti jo kanonizacijai. Po dviejų dienų (spalio 7) kapitula atsakė vyskupui raštu ir paaiškino, kad ji pagal susitarimą pasidalinanti pinigines aukas, sudedamas ant altorių, "išskyrus apžadus (votus) sidabru bei vasku ir dedamus į dėžutę pinigų, skirtus Kazimiero kanonizacijai, ir labai sąžiningai jdos saugojanti."

Taigi, Vilniuje aukos buvo renkamos dar nebaigta kanonizacijai, kas jau anksčiau paaiškėjo iš Vatikano archyve surastų dokumentų. Kad būtų dar galima rasti tuo klausimu visai naujos ir netikėtos medžiagos kituose archyvuose, pavyzdžiui Florencijos, yra beviltiška. Jos negali ten būti, kadangi ligi 1526 metų nebuvo jokios Kazimiero kanonizacijos.

Galima dar teirautis, ką sako ano meto kronikų autoriai, kaip lenkas Bernardas Wapowskis. Jo išleistoje (1535) kronikoje randama aprašyta šv. Kazimiero pasirodymą prie Polocko lietuvių kariuomenės (1518). Tą stebuklingą šv. Kazimiero apsirovimą pamini ir Zacharijas Ferreri, tačiau jis tiksliai nenurodo vietos. Kartais dėl to painiojami ir rašoma apie du skirtingus stebuklus. B. Wapowskis, tiksliai j aprašęs, apie Kazimiero kanonizaciją vis dėlto neužsimena. Negi tokį nesena ir reikšmingą faktą kronikos autorius būtų nutylėjęs? Priešingai, savo tyla B. Wapowskis susigretina su vysk. Paris de Grassis ir B. Cesarniečiu, kurių užrašai taip pat tyli. Visa tai rodo, kad Kazimiero kanonizacija nebuvo dar baigta nė popiežiaus Klemenso VII laikais. Tas Medičių popiežius mirė 1534 m.

SAUSMAS ROMOJE SUNAIKINO KANONIZACIJOS BYLAS

Dėl ko Kazimiero kanonizacija nusidėslė, gali mums paaiškinti XVI amžiaus pradžios neramumai — politinės, religinės kovos bei Romą užtvinęs algininkų sausmas, istorijoje vadinamas "Sacco di Roma". Tas baisus "Romos aplėšimas įvyko 1527 m. gegužės mėn., miestą užėmus imperatoriaus Karolio V kareiviams. Jie taip siautėjo, degino ir žudė kerštadami už tai, jog jiems tinkamai neatlyginta, kad miesto vaizdas turėjęs net "gatvių akmenis sugraudinti." Siautėjimo metu pridaryta neatitaisomų nuostolių archyvam, bibliotekom ir bažnytiniam menui, šv. Petro aikštėje kareiviai degino brangius gobelenus, kad iš auksu siuvinėtų audinių iširpytų brangųjį metalą. Popiežius Klemensas VII su dalimi kardinolų buvo užsidarę Angelo pilyje. Jis vėliau pareiškė, jog visi slaptosios kanceliarijos aktai buvo patekę į rankas įdukusios soldateskos. Tada galėjo dingti ir Kazimiero kanonizacijos bylos, pradėtos tikrai prieš šėsis mėnesius, nes ir Ritų kongregacijos archyvo bylose nerandama apie šv. Kazimierą nė menkiausia raštelio.

Tuo metu Vakarų Europoje buvo taip pat sausmo dienos — reformacijos įsitraintos religinės kovos kėlė nerimą. Jis Romai sudarė didelio rūpesčio, kuris kitus reikalus stūmė į šalį, o tarp jų ir Kazimiero kanonizaciją; jai užbaigti, galimas daiktas, būtų tekę dokumentinę medžiagą telkti iš naujo. Niekas tuo Romoje toliau nesirūpino. Neklabeno jos nė Lietuva, kur religinis gyvenimas, reformacijai besisiekiant, irgi sutriko. Apie Kazimiero kanonizaciją išstus dešimtmečius nebuvo kalbos.

A. Valeška. Šv. KAZIMIERAS (vitražo eskinzas). Klisė iš vasario mėn. "Aidų".

Kazimiero kanonizacija, kaip matėm, įvairių priežasčių buvo sukliudyta, tačiau mūsų šventojo nenustelbė taip, kad jis būtų buvęs visai užmirštas. Kai kurių šaltinių nuotrupos liudija, kad ir reformacijos įsibėgėjimo metu katalikai Vilniuje lankydavo šv. Kazimiero koplyčią, saukdavosi savo rūpesčiuose jo užtarimo, dėdavo į Vilniaus katedros dėžutę aukas "Kazimiero fondui" paremti. Kai 1528 metais Vilniaus vyskupas Jonas išleido savo diecezijos kapitulos statutą, tai pirmajame puslapyje greita šv. Stanislovo, Vilniaus katedros globėjo nuo 1387 m., įdėjo ir šv. Kazimiero paveikslą. Po Liublino unijos (1569) yra suminimas ir vienas kitas šv. Kazimiero stebuklas.

VILNIUS ATGAIVINA KAZIMIERO GARSĄ

Gi apie tą laiką katalikybė Lietuvoje pradeda atsipeikėti; kartu su ja vis labiau atsigavo ir šv. Kazimiero kultas. Tačiau jis dar nebuvo galutinai bažnytiškai sutvarkytas. Vyravo tikrai įsitikinimas, jog popiežius Leonas X buvo paskelbęs Kazimierą šventuoju ir siuntęs bulą, bet ji Vilniaus nepasiekusi. Reikėjo tat iš naujo siekti Romą ir prašyti, kad šv. Kazimieras būtų įrašytas į Missale Romanum, kunigų breviorų, Martyrologium Romanum ir nustatyta šventojo garbei diena. To pasiekta XVII amžiaus pradžioje.

Kas pirmas ėmėsi iniciatyvos, sunku nustatyti. Aišku tėra, kad judėjimas šv. Kazimiero kultui formaliai aptvarkyti prasidėjo su katalikybės atgimimu. Jis ėjo ne iš kur kitur, o iš paties Vilniaus, kuris vadovavo visam politi-

niam bei kultūriniam Lietuvos gyvenimui. Dar daugiau — Vilnius buvo Lietuvos katalikų religinio gyvenimo centras. Jis buvo ir pagrindinis židinys, iš kurio sklido atsinaujinimo spinduliai, persveriant katalikybei prieš reformaciją.

Kai Vilniun atvyko pirmieji jėzuitai (1569 metų rudenį), jie rado patį stambiausį kalvinizmo šulą, kunigaikštį Mykolą Radvilą Juodąjį, prieš porą metų jau mirusį (1566). Vyriausias jo sūnus, pramintas Našlaitėliu, buvo jau sugrįžęs į Katalikų Bažnyčią, nors Lietuvoje j dar stovėjo prieš sunkias rungtis su reformacija. Į tą kovą uoliai įsijungė jėzuitai, stengdamiesi prie žmonių prieti ne tikaiti su jų pačių kalba, bet ir organizuodami iškilmingas bei patrauklias pamaldas. Tam labai tiko šventojo kultas, ir ne kurio kito, bet pačiame Vilniuje palaidoto ir žmonių tebegarbinamo. Dėl to žymus jėzuitų pamokslininkas P. Skarga, išleisdamas savo "Visų metų šventųjų gyvenimus (1579), lenkiškai parašė ir apie šv. Kazimierą, pakartojęs tai, kas buvo rašyta vysk. Zacharijus Ferreri. Tos knygos pirmasis leidimas buvo atspausstas Vilniuje, jėzuitams atitekusioje Nesvyžiaus Radvilų spaustuvė. Naujai pakartoti pasakojimai iš šv. Kazimiero gyvenimo sklido žmonėse ir kreipė jų dėmesį į šventąjį.

PARYŽIUJE KALBĖJO VIEŠNIA IŠ LIETUVOS

Kaip ir kitais metais, Vasario 16-tajai paminėti Paryžiaus lietuviai ruošėsi ištiesomis savaitėmis — kiekvieną penktadienio vakarą būrelis jaunuolių rinkosi p. Bačkų bute, ir muzikas Užpolevičius mokė lietuviškų dainų. Pirmadieniais vėl kita grupė repetavo tautinius šokius, skulptoriaus Mončiaus vedamus.

Vasario 16-tą Lietuvos atstovas Dr. S. A. Bačkis ir ponija padarė priėmimą lietuviams ykeikėjams ir lietuvių tautos bičiuliams. Tarp svečių buvo prof. Baltrušaitis, latvių ministeris Grosvaldas, prof. Pestmalis, Berends, pastorius Laupke, estų pirmininkas Aizars su žmona, Amerikos NCFE atstovas Bull, Roger, S. C.; direktorius — tėvas Braun, svarbiausio Prancūzijos katalikų laikraščio "La Croix" direktorius ir kt. Viso per šimtą asmenų.

20-to vasario (šeštadienis — diena patogesnė dirbantiems) įvyko iškilmingas aktas — minėjimas. Salė buvo perpildyta. Ne visi atsilankiusįjį sutilpo ir galėjo tik girdėti, o ne matyti programą. Minėjimas prasidėjo "Marija — Marija" giesme ir kun. Jucevičius kalba. Dr. S. A. Bačkis sveikino atėjusius, ir pakvietė kalbėti poniją Puziniene.

Ponia Puziniene, prancūzė, (vyras lietuvis, ištremtas Sibiran) prieš du mėnesius grįžo iš Lietuvos.

Daugumą neteko žado; vieš-

J. A. SIRTAUTAITE Laiškas iš Paryžiaus

nios iš Lietuvių lietuvių kolonija Prancūzijoje nesitikėjo. Ponia Puziniene davė tikrus davinčius iš lietuvių gyvenimo Sovietų Lietuvoje. Gynku gyventi šiandien Lietuvoje.

Prastos rūšies juodos duonos kg. kainuoja 1,60 r.— 135 fr. (1 rublis lygus 85 fr.).

Sviesto kg. 22-36r.

Lašinių 24-40 rub.

Cukrus gabalais 10 rub.

Tuo tarpu darbininkas j mėnesį uždirka 300-400 rub.

Su tokiu uždarbiu beveik neįmanoma pragyventi ir apsi-rengti. Valdžioje sėdi lietuvis tik dėl akių, grėta jo rusas, nuo kurio viskas priklauso. Mergaitės negali ištekėti, nes trūksta lietuvių. Bažnyčioje imantiejį šliubą persekiojami. Vilniuje, kvatutėse kalbama tik rusiškai — lietuviškai nuduoda nesuprantą.

Kai kas iš jos pasakojimų buvo žinoma, bet vistiek įspūdis paliko didelis — lyg pati Lietuva prabilo j savo vaikus, atnešė seserų ir brolių skundą.

Meninėj daly p. Matukaitė su dideliu pasisekimu paskambino M. K. Čiurlionio Preludus ir Friderik Chopin'o Scherzo. Po jos smuiku grojo muzikas Užpolevičius: Andalute ir Pavane, Couperin-Kreisler. Daug katučių sulaukė to pačio muziko 6 preludai lietuviškomis, liaudies temomis — sonata. Gerai pasiroušęs choras skam-

Vilniaus vyskupijos kapitula taip pat nebuvo šv. Kazimiero išjungusi iš savo rūpesčių. Kapitulos aktuose (1582 spalio 10) yra pažymėta, kad miręs kanauninkas Makovieckis (custos), buvęs ir valstybinio izdo raštininku, iš "Kazimiero fondo" esąs išmokėjęs Zigmantui Augustui, didžiajam Lietuvos kunigaikščiui, 500 kapų grašių. Minėto kanauninko brolis ir jo įpėdinis kapituloje (taip pat custos) paaiškines, kad tai buvę padaryta su vyskupo (Jurgio Radvilos) ir kapitulos žinia. Tas aiškinimasis ir susirūpinimas, kad "Kazimiero fondas" nesektų, rodo, jog 1583 metais vėl buvo susidomėta Vilniaus šventojo kanonizacijos bylos užbaigimu.

Bet tuo metu Vilniaus vyskupija teturėjo administratorių, išstus aštuonerius metus, ir viena kapitula be vyskupo, matyti, nesiryžo bylos iš naujo judinti. Tas klausimas suaktualėjo tik tada, kai Vilniaus vyskupu buvo paskirtas Benediktas Vainius (Voina), mirus Krokuvoje kardinolui Jurgiui Radvilai (1600), kurio vietą ten užėmė Vilniun ilgai neįsileistas lenkasvysk. Bernardas Maciejevskis. Su nauju vyskupu Vilniuje paskyrimu pagyvėjo ir akcija šv. Kazimiero kultui sutvarkyti. Buvo tuo reikalu pasiekta Roma.

(bus daugiau)

biai užtraukė šešias daineles. Minėjimas baigtas tautos himnu ir tautiniais šokiais, kuriuos nuotalkingai lydėjo p. Birutės Venckuvienės akordeonas.

Kitą sekmadienį lietuvių bažnytelėje kun. Jucevičius atlaikė iškilmingas mišias už kenčiančią Lietuvą. Prie altoriaus lietuviška trispalvė priminė kiekvienam šios dienos didžią reikšmę.

Kultūrinė kronika

(Atkelta iš 4 psl.)

● **Bogotoje**, Kolumbijoje, išleidžiamas naujas laikraštis "Tėvynės Aidai". Ats. redaktorius — S. Sirutis.

● **Lietuvių Enciklopedijos** 2 tomas jau baigiamas spausdinti. Jis apims nepilną raidę B.

● **"Atolo" vardu** Australijos Liet. Kultūros Fondas išleisdžia didelį, 200 psl., gausiai iliustruotą metraštį.

● **Jono Aisčio** atsiminimų knyga "Apie laiką ir žmones" jau renkama. Leidžia Terros leidykla. Knyga pasirodys prieš Velykas.

● **Lituanistikos muziejus** organizuojamas Argentinoje "Argentinos Balso" namuose. J j norima surinkti iki 40.000 Argentinos lietuvių daug vertingos lituanistinės medžiagos, pvz. apie mokslininką Domeiką, kap. Daukantą, inž. Chodosevičių, aušrininką Višteliauską, knygnešį Pauką, Patagonijos kolonizatorius Šlapegalius su Baltukais ir kit. Tikimasi gauti ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo deklaracija, Paugos paskelbta Buenos Aires dienraštyje "La Prensa" pirmiau, negu Dr. Basanavičius su Tautos Taryba ją paskelbė Vilniuje?

● **Dr. J. Mačernis**, bendradarbiaudamas su Argentinos rašytojų sąjunga, j lietuvių kalbą išvertė Pėronienės "Mano gyvenimo prasmė." Apie tai paskelbė sostinės laikraščiai.

● **Kultūros Fondas** Australijoje savo suvažiavime priėmė naują statutą ir apsvartė visą eilę aktualių reikalų. Ypač vertingų nurodymų davė buv. LKF apygardos pirmininkas arch. V. Zemkalnis. Į naują valdybą išrinkti Janulaitis, Meiliūnas, Valys, Bosikis ir Krausas.

● **Italijos** užsienio reikalų ministerijos biblioteka prašo leidinių apie Lietuvą svetimos kalbomis. Jie prašomi siųsti šiuo adresu: Prof. Tamborra Angelo, Direttore della Biblioteca del Ministero degli Affari Esteri, Palazzo Chigi, Roma, arba Romos LB pirmininkui: Rev. V. Mincevičius, Via Casalmontferato 20, Roma.

IŠ VISUR

AT-KŪ FED. VAJUS

užsibaigė vasario 27. Tą dieną Brooklyne, Angelų Karalienės par. salėje, susirinkus nemažam būriui stebėtojų, 10 val. v. At-kū Fed. gen. sekr. V. Dabušis pakvietė iš susirinkusiųjų komisiją dovany traukimui praveisti. Komisiją sudarė St. Lušys, At-kū Fed. kontrolės komisijos pirmininkas iš Boston, Mass.; Alfonsas Ilgūtis iš Brooklyn, N. Y., ir Marija Oniūnienė iš Brooklyn, N. Y. Komisija pasikvietė tris traukėjas: Danutę Mėlynę iš Kearny, N. J., Nijolę Arminaitę iš Kearny, N. J. ir Elzė Vėbeliūnaitę iš Brooklyn, N. Y. Dovanas betraukiant, jos atiteko: skabiamoji mašina Nr. 45777 (kun. J. Gasiūnas, Geo. Samaritan Hospital, Mt. Vernon, Ill.), televizijos aparatas Nr. 42396 (V. Degutis, 1397 E. 95 St., Cleveland 6, Ohio) ir 1954 metų Fordo automobilis Nr. 60180 (A. Valis-Labokas, M.D., 3267 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.).

● **Dr. M. Arštikaitytė**, gyv. Toronte, išlaikė nustatytus egzaminus ir gavo akių gydytojos praktikos teises. Studijavo Austrijoje, Insbrucko universitete.

● **Urbanoje**, Ill., universiteto lietuviai studentai iškilmingai paminėjo vasario 16 d. Minėjimo metu paskaitą skaitė stud. V. Vygantas.

Minėjime dalyvavo ir prof. S. Kolupaila, kuris specialiai tai šventei atvyko. Jis tarė trumpą žodelį ir parodė visą seriją Lietuvos vaizdų, kurie, jo žodžiais tariant, vienintelė brangenybė išsivežta iš Lietuvos ir kurios net milijonai dolerių nenupirkto.

● **Chicagoje** įsikūrė jaunoji šatrija, studentų at-kū meno draugija, tuo atskirdama nuo vyresniųjų šatrijiečių. Išrinktą valdybą sudaro: kun. dr. A. Baltinis, A. Merkėlis ir N. Jankevičiūtė.

● **Philadelphijoje** studentų skyrius, kuriam vadovauja Alg. Gečiauskas, vasario 13 d. surengė Initium Semestrii. Be vietinių studentų ir svečių, jame dalyvavo ir latvių studentų atstovas ir K. Kudžma.

● **Dr. Alg. Cepulis** Vokietijoje, apgynęs dizertaciją ir gavęs medicinos daktaro laipsnį, grįžo į Clevelandą pas šeimą.

● **Regina Rauchaitė**, studijuojanti Mundelėn Kolegijoje Chicagoj, šią vasarą ją baigs bakaluro laipsniu.

● **Brazilijoje** gražiai veikia LK Bendruomenės choras, kuris per 17 metų nebuvo nutraukęs darbo. Jis gražiai atstovauja lietuvių dainą tarp kitataučių. Šiuo metu jis yra vienintelis lietuvių choras Brazilijoje. Chorui vadovauja A. Ambrozaitis.

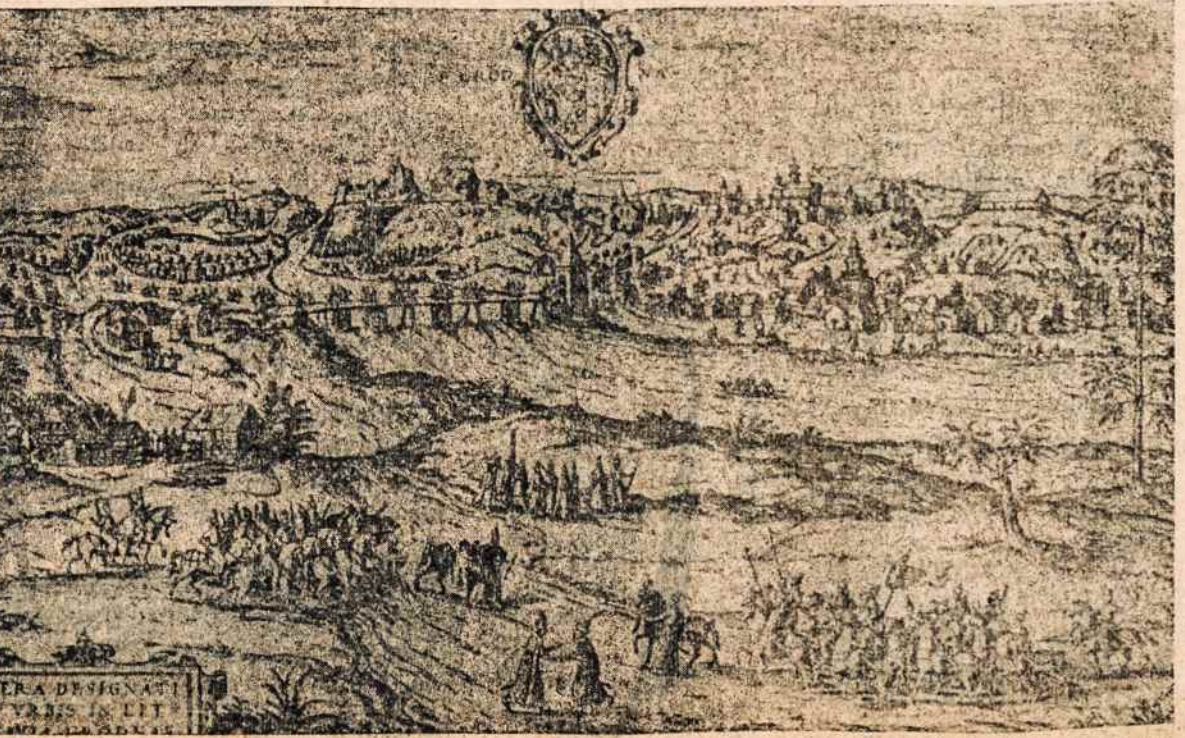
● **Naujosios lietuviškos plokštelės** — Čiurlionies ansamblio, Čikagos vyrų choro, A. Šabaniausko, S. Grauzinio ir kitų įdainavimai bei šokių muzika gaunama Gabijos knygynė, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Liet. plokštelių katalogai siunčiami nemokamai. Užsakytojams plokštelės persiunčiamos saugiai paštu į visus kraštus.

ISIGYKITE ir perskaitykite

"Prie Vilties Kryžiaus"

Dr. J. Prunskis patraukliai rašo apie daugelio komunistų atsivertimą. Kaina — \$1.50

Užsakyti Darbininko administracijoje arba
**FRANCISAN FATHERS
Kennebunk Port, Maine**

GARDINAS XVI AMŽIUJE. Tame mieste mirė šv. Kazimieras.

Klisė iš vasario mėn. "Ateities".

Kada polit. neutralumas nekrikščioniškas

atkelta iš 2 psl.

saulėžiūrinė. Tačiau dr. V. V. nutyl, apie kokį neutralumą tie filosofai kalba — apie atskiro piliečio ar valdžios. O skirtumas čia yra labai didelis. Jokie anie mūsų filosofai "neįrodinėjo", kad katalikas gali būti neutralus komunizmo fašizmo, socializmo ar kitų ideologijų atžvilgiu. Kai mūsų filosofai kalba apie politinį neutralumą, jie kalba apie valstybės valdžios neutralumą, t. y. jie kalba apie tą patį neutralumą, kurį praktiškai vykdo Adenauerio valdžia Vokietijoje, Amerikos valdžia ir kitos demokratinės valdžios. Aš čia kartu su dr. V. V. noriu tų mūsų katalikų filosofų garbę truputį pamažinti, primindamas, kad jie savo "įrodinėjimais" Amerikos neatrado, iš esmės ne daug ką naujo tepasakė. Jie tik norėjo tą valstybės valdžios minėto neutralumo aksiomą pabrėžti, norėjo to neutralumo svarbą labiau išskelti, norėjo galbūt pabrėžti, kad sąžinės laisvė, apie kurią

visos demokratijos kalba, būtų ne tik popieriuje, bet ir praktiškai vykdoma, kad j būtų pilniau negu iki šiol kai kur buvo ar yra vykdoma. Tai ir viskas. Ar toks noras nekrikščioniškas?

Minėtas vokiečių kun. Rabenau Adenauerio valdžios dėl jo neutralumo nekalbina. Rabenau kalba tik apie atskirų privačių žmonių nepateisinamą neutralumą: "ar tai būtų motytojas, ar teisėjas, ar valdininkas — visi vyrai ir moterys negali atsakyti savo krikščioniškų pareigų ir viešojo gyvenimo atžvilgiu, taigi ir politikoje." Vadinasi, Rabenau daro skirtumą tarp privataus žmogaus ir valdžios neutralumo.

Is viso to matome, jog teigimas, kad "politinis neutralumas nėra krikščioniškas", yra per platus, ir dėl to netikslus. Antra, priekaištas kai kuriems mūsų katalikams filosofams, kad jie skelbė politinį neutralumą visais atvejais, yra irgi neteisingas.

L. Dambriūnas

GUB. R. MEYNER įteikiamas Lietuvos vaizdu albumas Nepriklausomybės šventės metu vasario 21, Newark, N. J. Iš kairės į dešinę: Vladas Dilis, A. S. Trečiokas, Mrs. Mary Martin, prel. Ign. Kelmelis, Vitkauskas, E. Trečiokienė, J. Liudvinaitis, adv. K. F. Paulis, Gub. Robert B. Meyner, Izabelė Dilienė, J. J. Stukas, Liudvinaitienė, Peronas ir kun. P. Totoraitis. Stukas, Liudvinaitienė, Peronas ir kun. P. Totoraitis.

Gubernatorius mūsų šventėje

NEWARK, N. J.

Valstybinio masto Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Newark prasidėjo pamaldomis už Lietuvą, kurių metu kun. P. Totoraitis savo pamokslu kilniausiu tėvynės meilės pavyzdžiu nurodė kovojančius Lietuvos partizanus ir kvietė visus jų pavyzdžiu kovoti už Dievą ir tėvynę visais mums prieinamais būdais.

Po pamaldų iškilmingas minėjimas vyko didžiausiame mieste Essex viešbutyje. Programa buvo transliuojama per amerikiečių radiją ir įrašoma į juostas Amerikos Balsui.

Minėjimą atidarė mokytojas Stasys Jakštas ir publiką minėjimas nukėlė į 1918 metų 16-tą vasario Vilnių pas Lietuvos nepriklausomybės akto signatarus. Toj nuotaikoj minėjimą vesti pakvietė Jokubą Stuką.

Amerikos lietuviai veterana įnešė Amerikos, Lietuvos ir Newarko lietuvių veteranų postų vėliavas. Rūtos radijo choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus.

Prel. Kelmelis perskaitė invokacinę maldą. New Yorko Lietuvos vicekonsulas A. Šimutis apibūdino dabartinę Lietuvos padėtį. Kongresmanas Harrison Williams nurodė, kad Amerikos kongresas Kersteno investigacija daro pirmus žygius Lietuvos laisvinimo kryptimi. Jis apsimta šio minėjimo rezoliuciją rytoj pats perskaityti kongrese ir atspausdinti kongreso biuletenyje.

Lietuvos Laisvinimo Komiteto pirm. V. Sidzikauskas papildė A. Simučio kalbą ir kreipėsi į Amerikos žmones, prašydamas pagalbos atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Newarko miesto burmistras L. P. Carlin pasveikino lietu-

vius ir palinkėjo kitų metų su-kaktį švesti kartu su laisva ir nepriklausoma Lietuva.

Advokato Pauliaus pakviestas New Jersey valstybės gubernatorius R. B. Meyner savo kalboje prisipažino, kad lietuvius pažįsta ir myli nuo pat kūdikystės kaip teisingus ir gerus žmones, todėl ir dabar darys viską, kad Lietuva atgautų laisvę ir nepriklausomybę. Tenką priminti, kad prieš dešimt dienų jis vasario 16-tą paskelbė Lietuvos diena ir kalbėjo per Amerikos Balsą į Lietuvą. Tą jo kalbą Amerikos Balsas perdavė su visomis jo perduodamomis kalbomis. Visi Jungtinių Valstijų siūstuvai ją pakartojo išties. Ta proga minėjime gubernatoriaus buvo apdovanotas V. Augustino Lietuvos vaizdų knyga. Dekodamas už knygą jis pasidavė, kad kai tik Lietuva bus laisva, tai jis pats ją apšvins.

Pedagogas V. Čiziūnas pabėrė visą pluoštą minčių, kurias suglaudus gami: nieškok tautos igaliojimų mūsų priekyje stovintiems vadams, nes ir praieities vadai jų neturėjo. Remk Amerikos Lietuvių Bendruomenę, Altą, Balfą, lietuviškas parapijas bei visą lietuvišką organizuotą veikimą darbais ir aukomis.

Prieš pabaigą kalbėjo fotografas J. Ribinskas ir solistė Barbara Darlis. Jai publika nekainuojamai dėkinga už meninės dalies išpildymą gražiomis dainomis, už kurias atsiskakė imti jai skirto atlyginimo.

Po J. Stuko kalbos prelatas Ignas Kelmelis perskaitė už-

baigiamąją maldą ir minėjimas tuomi buvo baigtas.

Už nuveiktą milžiniškai didelį propagandos darbą Lietuvai, kuriuomi pelnyta daug draugų ir užtarėjų mūsų kenčiančiai tėvynei, New Jersey Lietuvių Tarybai ir New Jersey Lietuvių Bendruomenės Lokui priklauso ne tik mūsų visų, bet ir visos Lietuvos nuosirdžiausia padėka.

Pasibaigus programai N. J. Liet. Tarybos pirm. J. J. Stukas pakvietė visus programos dalyvius ir kitus svečius į ižd. VI. Dilio namus, kur ponia Dilienė visus gardžiai pavaišino. Vaisėse atsilankė min. V. Sidzikauskas su žmona, vicekons. A. Simutis, adv. K. F. Paulis su žmona, Jokūbas ir L. Stukai, prel. Ig. Kelmelis, kun. P. Totoraitis, T. Tomas Žiūraitis, O. P., Liudvinaičiai, S. Goodis, Katiliai, Garoliai, Peronas, Mrs. M. Martin su dukra, inž. St. Giedrikis, P. Labanauskas, Klimai, St. Jakštas, prof. K. Račkauškas, Jančiauskai, inž. Varnas su žmona, agr. Tallat - Kelpša su žmona ir dukra bei daug kt. Pobūvio metu svečiai šeimyniškai pasidalino įvairiomis mintimis. P.

MINĖJIMAS, BLYNAI, BENDRUOMENĖ IR SPORTAS

DETROIT, MICH.

Šv. Petro parapijos bažnytelėje klebono kun. V. Misevičiaus rūpesčiu vasario 14 d. buvo gražiai atšvęsta Lietuvos Nepriklausomybės sukaktis. Sumą laikė ir diena skirtą pamokslą pasakė kun. V. Kriščiūnevičius. Jam asistavo 2 sveitimaučiai kunigai. Gražiai lietuviškas giesmes giedojo vis augas parapijos choras.

Parapijiečiai, ypač naujakūriai, dėkingi kleb. kun. V. Misevičiui, kad jis jau kelinti meta sau pagalbininku laiko tremtinį kun. V. Kriščiūnevičių, kuris gyvena Detroito pas savo tėvus.

Ateitininkų popietė
Vasario 21 d. po pietų Detroito ateitininkai buvo susirinkę šv. Bonifaco parapijos patalpose užgavėnių blynų. Dalyvavo apie 100 sendraugių, studentų ir moksleivių. Svečių tarpe buvo net iš Montrealo kun. Kulbis, newyorkietis vyčių veikėjas Juozas Matašinskas, Detroito vyčių atstovas Robertas Boris, keletas latvių dzintaričių ir keletas windsoriečių idejos draugų.

Prie gražiai paruoštų stalų prabėgo linskmiai keletas valandų, nes vaišių metu buvo skaitomas linksmas laikraštis "Sacharinas", redaguotas P. Zarankos ir J. Mikulionio. Vyresnieji moksleiviai turėjo dai-

APIE KNYGĄ, DAINĄ IR VARPUS "MŪSŲ SOSTINĖJ"

(Reportažas iš Chicago)

Rašančiam šias eilutes kurį laiką teko gyventi New Yorko pašonėje, Great Neck, L. I. Būdavo, kai sulauki šeštadienio, tai ne tik visas lietuviškas šventes New Yorke ir Brooklyne aplankai, bet dar apsiūki ir New Jersey iki Lindeno ar Elizabetho. Bet Chicagoje ir prie geriausių norų negali aplankyti visų švenčių ir koncertų, nes kiekvieną savaitgalį vis po kelis sutampa. Nebe reikalau ir miestas neoficialiai vainikuojasi lietuvių sostinė išėivijoje garbe.

Štai bėga jubiliejiniai knygnešų metai. Sostinė rengiasi juos tinkamai atžymėti. PLB Kultūros prezidiumo pastangomis šaukiami visų organizacijų atstovai, sudarinėjami komitetai, kad tik ta šventė kuo didingiau ir pagarbiau praieitų. Berods, iškilmių pradžia numatyta gegužės 2 d. Bet vėl nelemtas sutapimas. Tą dieną "Margutis" skelbia savo jubiliejinį koncertą, į kurį kaip ligi šiol buvo, susirenka minios žmonių. Ir šį kartą, jei nebus nuolaidų, gali labai nukentėti knygnešų metų atidarymo iškilmės. Ir, žinoma, nukentės ne kieno nors asmeniškai kišenė, bet pati lietuvių demonstracija, nusilenkiant prieš didžiai tautai nusipelnusius pilkuosius knygnešius ir lietuviškąją spaudą.

Ant stalo pirmoji knygnešų metų dovana mūsų mažiems. Tai jaunojo vaikų rašytojo St. Džiugo pirmoji eilėraščių knyga "Kikiučio vardinė". Kai paimi į rankas simpatiška knyga, kai verti puslapį po puslapio ir kiekvienam jų randi gabios jaunimo knygų iliustratorės dail. V. Stančikaitės iliustraciją, tai ir pagilvoji: ir Lietuvoj taip meniškai ir pavyzdgingai išleistų knygų mažai teturėjom. Nors mūsų vaikų poezijos stulpų Vyta. Nemunėlio ir L. Žitkevičiaus jaunasis autorius dar

pinai nepasivijo, bet ir jo eilėraščiai lengvi, skambūs, tematika įvairūs ir vaiko pasauliui gerai suprantami. Kokia tai puiki dovana mūsų mažiems, kad ir iš garbingo dėdės knygnešio, simboliškai atėjusio iš to krašto, kur, anot St. Džiugo:

O melsva padangė
Kaip žiedai linų,
Tau, brangi tėvyne,
Šiandien gyvenau...
Tėve, pagalvok apie šią vertą dovaną!

Kaip knyga, taip ir daina mūsų tautą prikėlė iš nakties ir vergijos, ir vedė plačiu laisvės, kultūros, mokslo ir darbo keliu. Sakoma, kad tauta yra mirties išvakarėse tada, kada nutyla jos daina. Aciu Dievui, lietuviuose išėivijoje tų ženklų dar nematyti. Kad ir Chicagoje, be visos eilės kitų, turim tris reprezentacinius dainos meno vienetus: "Dainavą", Br. Jonušo vedamą Chicago Lietuvių Vyrų chorą ir A. Stephens ansamblį. Prieš Kalėdas rinkoje pasirodė vieno iš Chicago reprezentacinių vienetų, Br. Jonušo vyrų choro įdainuotų dainų plokštelių albumas "Tėviškės aidai". Ta proga Padėkos dienos išvakarėse pabūti drauge su choralais, pagyventi bendromis nuotaikomis ir pasidžiaugti jų darbo vaisiais, į uždara pobūvį susirinko nemažas būrys svečių, pradedant J. E. vysk. V. Brizgiu, Sanitary Distr. prez. A. Oliu, konsulu dr. Daužvardžiu ir baigiant pačiu mažiausiu V. Ramojum. Vieni nuosirdžiomis kalbomis, kiti plojimais, o A. Olie šimtaine dolerių, čia pat vietoje paaukotų chorui, padėjo tiems energingiems ir dainą mylintiems vyrams už jų gražias pastangas ir laimėjimus dainos meno srityje. Didingas tautinis momentas bu-

vo tada, kai vyskupas V. Brizgys savo žodyje prisiminė, juktas pats Br. Jonušas anomis sunkiomis Lietuvių dienomis 1919 m. savanoriu išėjo Lietuvos ginti ir, iš karo lauko grįžęs, stoji į naujos kovos lauką — siekti tautai dvasinių kultūrinių laimėjimų dainos meno srityje. Taip dėka Jonušo, Gečų, Radzių, Misevičių, Bildešų ir visos eilės kitų gražiai gyvuoja ir vis naujus laimėjimus skinaši Chicago vyry choras.

Vieną vakarą sutemus liūdnai sugaudė šv. Jurgio bažny-

VI. Ramojus

Užsadarė Lituanistikos Studijų Institutas

Chicagoje užverstas dar vienas lietuvių kultūrinio gyvenimo istorijos lapas, — vieno kalbėtojo žodžiais Lituanistikos Studijų Instituto uždarymo metu. Tikrai, tuo buvo užbaigta dar viena fazė, kovoję prieš smarkiai riedančią nutautėjimo lavą.

LSI savo darbą pradėjo praėitų metų spalio 17 d. ir jį baigė vasario 13 d. Jo organizatoriai buvo Mokslo Mėgėjų klubas, kurio pirmininku yra P. Maldeikis, sekretoriumi kun. dr. J. Celiešius, o Institutui vadovavo nenuilstantis kun. V. Bagdanavičius.

Šio Instituto tikslas — gauti lietuvių dviasią, ruošti žmones, kurie būtų pilnai susipažinę su šiaandine lietuviškąja padėtimi, ir nurodyti kryptį bei priemones kovai prieš nutautėjimą.

Prieš 14 šeštadienių paskaitas skaitė 27 įvairių sričių paskaitininkai. Temos buvo parinktos aktualios ir įdomios. Jos apėmė keturias pagrindines sritis: tautos palikimą, lietuvių literatūrą, organizacijas ir lietuvių tautos problemas.

LSI globojo Loyolos universitetas, kuris lietuviams labai palankus ir net yra pasiūlęs įsteigti nuolatinį institutą prie universiteto.

Vasario 13 d. įvyko šį stu-

čios varpai Chicagoje. Elektros žibintams gatvėse šviečiant ir žvakėms mirkčiojant ilga kunigų ir šiaip geros valios lietuvių procesija šv. Jurgio bažnyčioje atlydėjo Solovkų kalinio senelio kunigo V. Dainio karstą. Prisimenu, kaip prieš 20 m. visą tą, tik ką iš Rusijos kalėjimų grįžtantį kunigų būrelį, su vysk. Matulioniu priekyje, pasitikom Panevėžio gelež. stotyje. O vakar vieno iš jų ir karstą bažnyčioje palaidėjau... Taip, kankinio, pilkojo, ne reklamino, kankinio, už kuriuos didesnių ir pagarbnesnių šioje žemėje nerandu. Bet kiek reklaminių "patriotų" palaidėjo to senelio karstą? Aš bent nemačiau jų...

VI. Ramojus

dijų uždarymas. Jis pradėtas palaiminimu šv. Kazimiero seserų koplyčioje, kurių patalpose vyko visos paskaitos. Po to buvo iškilmingas posėdis, ir jo metu kun. J. Beleckas, S. J. Loyolos universiteto vardu įteikė baigusius pažymėjimus. Alto vardu baigusius sveikino L. Šimutis, Lietuvių Bendruomenės P. Gaučys ir lankytojų vardu padėkos žodį tarė Vacl. Kleiza. Seserų suruoštos arbatėlės metu pasidalinta išpūdytiems bei pareikšta vilčių, jog ir kitais metais kas nors panašaus bus suruošta.

LSI lankė 45 šv. Kazimiero seserys ir apie 25 pasauliečiai. Buvo malonu stebėti čia gimusias seses ir naujai atvykusius lietuvius nuosirdžiai bendraujančius. Gaila tik, kad lankiusių skaičius nedidelis. Nejaugi negirdime žudomos tėvynės balso ir neištiesiame jai pagalbos ranką? V. K.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Display

Home of
Fine Foods & Drinks
Complete selection of tasty Noon Lunches, served from 11 to 2 p.m. Full Course Evening Dinners served from 5 to 9 p.m. daily. Our delicious meals are prepared by The Roy Weber Your favorite Cocktail is always available. Join us—any time.

IDLE HOUR

9110 Waukegan Road
just north of Dempster
Phone ORchard 3-9535
Morton Grove, Ill.

JŪSŲ NUOLATINIS PASITIKĖJIMAS YRA MUMS PARAMA

KARWOWSKI VAISTINĖ

Mes kviečiame savus draugus lietuvius 3659 DIVERSEY Tel. SPaulding 2-7185

Greenfield, Mass.

Dėdinių auksinis jubiliejus
Konstantinas ir Agota Dėdinai vasario 14 minėjo vedybinių gyvenimo auksinį jubiliejų. Ta proga jų namuose buvo suruoštos vaišės, kuriose dalyvavo jubilijatų sūnus ir dukterys bei būrys artimųjų.

Abu Dėdinai iš Lietuvos atvyko 1900. Vedė vasario 15, 1904 ir visą laiką gyveno Greenfelde. Kaugino 4 dukteris ir vieną sūnų, vienas sūnus yra miręs. Visą laiką gyveno pavyzdgingai, išsilaukė gerais lietuviams ir katalikais, remdami organizacijas ir bažnyčią.

Vasario 15 jubilijatų intencija buvo atlaikytos šv. Mišios, kuriose dalyvavo vaikai. Jubiliejaus proga susilaukė daug sveikinimų ir dovanų su linkėjimais dar ilgai ir laimingai gyventi. A.

Lietuviškas malūnas sukėlė plojimų audrą.

Vasario 20 Masonic Temple salėj įvyko Tarptautinio Instituto rengtas "Jungtinių Tautų" koncertas, kuriame dalyvavo įvairių tautybių tautinių šokių šokėjų grupės. Lietuviai čia buvo irgi astovaujami. Malūnas vos tik pradėjus, jau publika ėmė ploti, kad šokėjai nebegalėjo net muzikos beįsigirsti. Šokėjai daugumas skautai, vadovauja p. G. Gobienė.

Urbaniečiai sumušo Detroito vyrus

Pas mus įvyko krepšinio rungtynės tarp Urbanos lietuvių studentų sporto klubo Lituanica ir Detroito liet. sporto klubo Kovas. Svečiai buvo "gerai kaustyti" ir nepagalėjo įkrest detroitiečiam. Rungtynės baigėsi 83-62 Detroito nenuadai. Rungtynės vyko Holy Redeemer parapijos salėje prie Vernon ir Junction. Žiūrovų apie 50.

Su "Vineu Kudirka" į Čikagą.

Art. Zuzanos Arlauskaitės vadovaujama vaidybos mėgėjų grupė kovo 7 d. vyksta gastroliems į Čikagą. Vaidins K. Inčičius V. Kudirka.

Alė Rūta — Nakaitė-Arbačiauskienė padovanojo Detroito moksleiviams ir studentams 5 savo naujas knygas "Duktė."

P. Natas

• Detroito yra žmonių, kurie virš pusės metų be darbo. Gauti darbą, ypač senesniems, sunku. Jau yra šeimų, kurios prašo paramos iš miesto.

Kovo 7, 1954 m.

Apriškimo parapijoj, Brooklyn, N. Y.

globojant

Gerb. Kun. Kleb. Norbertui Pakalniui,

įvyksta

Ketvirtoji New Yorko ir New Jersey Valstybių Tretininkų ir Šv. Pranciškaus Mylėtojų

KONFERENCIJA

Konferencijos programa:

- 2 valand. P. M. — parapijos salėje New Yorke ir New Jersey valstybių Tretininkų Kongregacijų Tarybų posėdis.
- 3 valand. P. M. — Apriškimo bažnyčioje — Tėv. Juvenalio Liaubos O. F. M. pamokslas, įžadų atnaujinimas popiežiškais palaiminimais ir palaiminimas su švenčiausiu Sakramentu.
- 4 valand. P. M. — parapijos salėje — Konferencijos atidarymas sveikinimai. Dr. Tėv. Leonardo Andriekaitis O. F. M. naskaita, klausimai-susmanimai, Tarybu pirmininku-u pranešimai, Konferencijos uždarymas.

I KONFERENCIJA

KVIECIAMI VISI New York ir New Jersey valstybių Kunigai Klebonai ir Asistentai. Tretininkai ir Šv. Pranciškaus Mylėtojai iš sekančių naminių: BROOKLYN, N. Y. PAPAPIJŲ: APRIŠKIMO, ANGELŲ KARALIENĖS IR ŠV. JURGIO: MASPETH, N. Y.; NEW YORK CITY, N. Y.; BAYONNE, N. J., ELIZABETH, N. J., HARRISON, N. J., NEWARK, N. J., PATERSON, N. J., JERSEY CITY, N. J.

PER SERAFISKĄ MEILĘ I TAIKĄ.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles KIEKVIENA SEKMADIENI — nuo 1:30 iki 2:00 val. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, ir reikiktės adresu: KNIGHTS OF LITHUANIA (W O A BRADDOCK, PA.

SPORTAS

Sportas pasaulyje

Belgijos stalo teniso rinktinė nugalėjo Olandijos rinktinę 5:4.

Pasaulinės krepšinio ir tinklinio pirmenybės rengiamos ryšium su Sao Paulo 400 metų įkūrimo sukaktimi, Pirmenybėse žada dalyvauti ir Rusijos rinktinės. Idomu pastebėti, kad Brazilija su Rusija neturi diplomatinių santykių, tačiau rusai gaus leidimą atvykti į Braziliją. Iš viso pakviesta 17 šalių.

D. Hepburn ir M. Stewart buvo išrinkti geriausiais 1953 kanadiečiais sportininkais. Hepburn yra sunkumų kilnotojas, gi Stewart yra geriausia kanadiečių golfininkė.

Belgijos krepšinio meisteris "Le Royal" laimėjo krepšinio turnyrą, kurį surengė belgų klubas Racing Club.

Anglijos stalo tenisininkai nugalėjo Suomijos rinktinę, rezultatu 7:0.

Tour de France, vienas iš garsiausių dviračių lenktynių pasaulyje, šį kartą savo pradžią turės Amsterdamo. Tai pirmas kartas šių varžybų istorijoje, kad pradžią bus užsienyje.

Budapešto "Raudonoji Vėliava" laimėjo Vengrijos futbolo pirmenybes. Iš galimų 52 taškų, šis klubas surinko 46. Už šį klubą žaidžia garsusis centro puolikas Hidegkuti. Honved surinkęs 43 taškus, atsidūrė antroje vietoje. Šios komandos spalvas gina garsusis Puskas ir eilę kitų internacionalų.

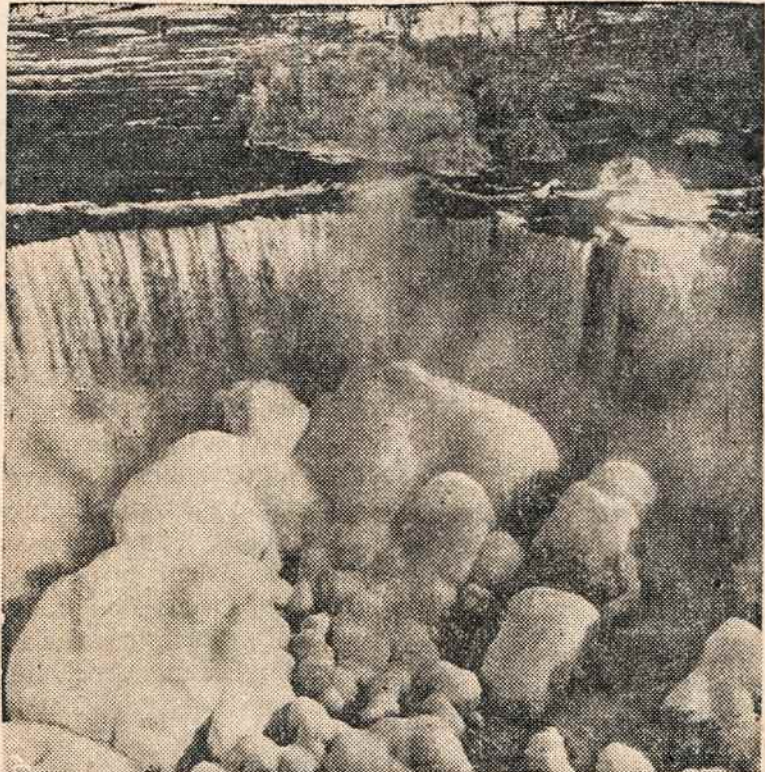
Belgrado sporto klubas BSK laimėjo Maršalo Tito taurę, finale nugalėdamas Hajduk rezultatu 2:0. Rungtynes stebėjo virš 50.000 žiūrovų.

Anglija nugalėjo Airiją tarpvalstybinėse rugy rungtynėse rezultatu 14:3.

Naujosios Zelandijos rugy rinktinė nugalėjo Škotiją.

P. V.

Skaitykite ir platinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį"!

Taip žiemą atrodo Niagaros krioklys.

SHENANDOAH, PA.

Lietuvos Nepriklausomybės šventė

Šv. Jurgio par. lietuviai Shenandoah, Pa. Lietuvos Nepriklausomybės 36 sukaktį minėjo vasario 21. Bažnyčioje per ypatingas pamaldas kleb. kun. J. A. Karalius, kvietė visus maldauti Dievą, kad sutrum-pintų Lietuvos vargus ir greit leistų atgauti nepriklausomybę. Kun. J. Lukšys minėjo pamoksle, kaip Lietuva laisvės metais pasiekė aukšto kultūros lygio ir atsistojo kitų tautų tarpe.

Per sumą kun. B. Šimkus palygino Lietuvą su kenčiančių Jobu, kuris po skaudžiausių bandymų išėjo laimėtoju. Buvo sugiedotos suplikacijos ir diena pritaikyto giesmės.

Popiet 3:30 val. per Potsvilės WPPA radijo stotį buvo pravesta speciali programa. Meninę programą išpildė par. choras, vad. muz. J. Mačiulis. Lietuviškai kalbėjo kun. J. Lukšys, užbaigdamas Maironio Lietuvos brangi, o angliškai William Witt - Vaitekūnas, Shenandoah Evening Herald leidėjas. Jis šiltais žodžiais nušvietė istoriją lietuvių tautos nueitą kančių ir laimėjimų kelią. Choras sugiedojo Lietuvos himną, Sasnausko Marija, Ma-

rija, Apsaugok Aukščiausias, Karvelėlį ir užbaigė Amerikos himnu.

Reikia pastebėti, kad šiemet minėjimas praėjo maldos ir susikaupimo dvasioje. P. M.

Lowell, Mass.

Vasario 16 minėjimas

Mūsų kolonija nepamiršta Lietuvos Nepriklausomybės šventės. Ir šiemet visos organizacijos vieningai minėjo 36 sukaktį vasario 21 d. Šv. Juozapo bažnyčioje 10 val. susirinko iškilmingom mišiom pavieniai ir organizuoti su vėliavomis melstis už Lietuvą. Mišias atnašavo ir tinkamą pamokslą sakė T. Klemensas Zalalis, OFM. Popiet 3 val. bažnytinėje svetainėje sekė minėjimas. Minėjimą atidarė kun. J. Svirskas ir programai vadovauti pakvietė Joną Rusą. Meninę dalį išpildė parapišnis choras, vad. Sofijos Blaževičiūtės. Tiek programa, tiek jautrus T. K. Zalalio, OFM, žodis nevienam išspaudė susijaudinimo ašaras, sukėlė širdyje tėvynei meilę ir pagarbą.

Minėjimas praėjo vieningai ir darniai. Surinkta Lietuvos laisvinimo bylai aukų, kurios įteiktos Alto ir Balfo vadovybėms.

Reikia pasidžiaugti, kad mūsų kunigai, kleb. J. Skalandis ir vikaras J. Svirskas, kuris mūsų tarpe yra dar neseniai, taip uoliai ir nuširdžiai vadovauja ir remia mūsų kolonijos tautinį ir organizacinį veikimą.

Per šį minėjimą visi vėl atnaujino pasiryžimą dar daugiau dirbti, kad Lietuva greit būtų laisva.

Vyt. Ramanauskas

PAIEŠKAU šavo pusbrolio ir pusseserį Antano, Teodoros ir Vandos Gendvilų (ar Gedvilų). Anksčiau gyveno Montello, Brockton, Mass. ar Brooklyn, N. Y. Rašyti: Nellie P. Petrauskas, reg. nurse, 1227 - 5th Ave., A, So., Lethbridge, Alta, Canada.

Jau 12 metų, kai visi klauso "LIETUVOS Atsiminimų" RADIO VALANDŲ, kurios yra transliuojamos ŠEŠTADIENIAIS iš New Yorko stoties WIEV 1330k-107.5m DIREKTORIUS Jokūbas J. STUKAS asistuoja Alf. PETRUTIS 124 WHITE ST. HILLSIDE, N. Y. Tel. WA 6-3325.

DARBININKO RĖMEJAI

Savo aukomis "Darbininką" yra parėmę, atsiligindami už kalendorių:

Po \$6.00 Mrs. A. Vaitekūnas, Mars, Pa.

Po \$5.00 Kun. J. Kinta, Paterson.

Po \$4.00 Mrs. Banning, Brooklyn,

Mrs. A. Laukaitis, Maspeth, L. Shushys, Highland Park.

Po \$3.00 Mrs. A. Kazlauskienė, Brooklyn, J. Bandza, Chicago, Mrs. Krakauskas, Nutley.

Po \$2.00 J. Grušauskas, S. Maske, Brooklyn, K. Yukna, Bridge-

water, A. Valančius, Brighton, J. Pronckus, W. Medford; P. Stubėda, Somerville; Mrs. C. Pukštis, Bryn Mawr; Mrs. A. Vaicekauskas, Minersville Mrs. P. Ropienė, Shenandoah; Mrs. B. Walkauskas, Pittsburgh; Mrs. E. Baltaduonis, Bronx, J. Žemaitis, Milburn; P. Žilinskas, Kearny; Mrs. M. E. Ci-

žauskienė, Elizabeth; P. Pažerė, Melrose Park; Rev. J. Korsakas, Beal City.

Po \$1.50 Mrs. E. Ambrozaitis, Brook-

lyn.

Po \$1.00 Brooklyn — Mrs. P. Miltenis, Mrs. E. Vaitekūnas, J. Stravinskis, M. Danusevičius, Mrs. K. Žvinys, G. Žerolis, A. Šimkus, J. Sakalauskas, L. Paršelis, P. Lukas, E. Gutmanas, Rev. J. Meškauskas, Mrs. M. Žakevičius.

Woodhaven — J. Dailys, K. Pupelis, J. Mačiulis.

Mišrūs New York miesteliai — A. Kisielius, K. Ralys, Amsterdam; Miss J. Rukaitė, Great Neck; P. Kižis, Flushing; J. Černius, Maspeth; C. Plan, Utica; H. Brazaitis, Levittown.

Elizabeth — Mrs. E. Karalevičius, Wm. Paulikonis, A. Vidleris.

Waterbury, Conn. — Mrs. P. Povilaitis, D. Smolskis, J. Šiupienius, Mrs. A. Krivinskienė.

Mišrūs Conn. miesteliai — J. F. Burnett, J. Lazdauskas, Bridgeport, Miss K. Kaminskiūtė, Mrs. A. Mikalauskis, Simsbury, P. Laukaitis, J. Kašuba, Torrington, Mrs. J. Morkienė, J. Motėjūnas, Manchester; J. Bernott, Hartford; J. Gruodis, New Haven; Mrs. M. Valiukevičienė New Britain, Mrs. G. Kižis, So, Windsor; Mrs. J. Kalenauskas, Water-

town.

Mišrūs New Jersey miesteliai — Z. Butkus, P. Juškevičius, Kearny; E. Kearny; E. Petuchovas, Mrs. S. Strazdas, Linden, J. Stukas, Hillside.

Širdingai dėkodami, linkime Viešpaties palaimos visiems mūsų rėmėjams.

T. T. PRANCIŠKONAI

Waterbury, Conn.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas įvyko vasario 14. Kalbas pasakė kongresm. James T. Patterson (R. Conn.), majoras R. E. Snyder, T. J. Liauba, OFM iš Brooklyno ir M. Vaidyla iš Chicago. Invokaciją atkalbėjo kleb. kun. J. Valantiejus. Minėjimą atidarė Tomas Matas ir vedėju pakvietė Alto skyriaus pirmininką A. J. Aleksį. Aukų surinkta 2.600 dol. Stambesnieji aukotojai: Šv. Juozapo bažnyčioje rinkliava \$438.40, Dr. Petras Vileišis su žmona \$110, Tomas Matas su žmona \$108, Vincas Ramažas \$100 ir daug kitų su didokom aukom.

Šv. Kazimiero šventė

Šv. Kazimiero - Lietuvos globėjo šventės minėjimas įvyks kovo 7, 2.30 val. popiet parapijos salėj. Kalbės kun. Jonas Kripas iš Southbury, Conn. ir ateitininkų vadas Dr. Vincas Šmulskštys. Meninę dalį atliks scenos mėgėjų teatras ir par. choro oktetas. Po programos bus užkandžiai - arbatėlė ir kitų subuvimo įvairumai. LK Federacijos 22 skyrius visus kviečia gausiai atsilankyti.

Kvieslys

DISPLAY

JACK'S
FORMAL WEAR RENTAL
A New Place to Go for Your Tuxedos
Tuxedos-Cutaways-Full Dress
Shawl Collars - Summer Whites
4707 13th Ave. GE. 8-3777

FOR THE ULTIMATE IN FORMAL WEAR TO HIRE
MEYER CHESSIN
Tuxedos, Cutaways, Full Dress
Exclusive Birdal Outfits
Complete line of accessories
455 STONE AVE.,
Brooklyn - Dickens 2-3662

KAS YRA DIEVAS?
KAS YRA ŽMOGUS?
KOKIE TURI BŪTI ŽMOGAUS SANTYKIAI SU DIEVU?

šitos klausimus rasi išsamiai svarstomus ir giliai sprendžiamus dviejų Vilkauskio seminarijos profesorių: prel. Dr. F. Bartkaus ir kan. Dr. P. Aleksos naujausiame veikalė

DIEVAS IR ŽMOGUS

Didžiulio formato 517 p.

kaina: neįrišta — \$5.00, kietais viršeliais — \$6.50

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS 680 Bushwick Ave.

Brooklyn 21, N. Y.

Šventiesiems Marijos metams PAPIGINTOS KNYGOS

UŽSISAKANT KARTU — 9 KNYGOS — \$10.00

1. Švč. P. Marijos apsišviškimai Liurde, vysk. P. Būčio, 500 p.
2. Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vian, vertė A. Vaičiulaitis.
3. Šv. Pranciškus Asyžietis, 175 p.
4. Šventųjų gyvenimai, 900 p.
5. Naujasis Testamentas
6. Kristaus Sekimas, 418 p.
7. Kur bakūžė samanota, A. Vaičiulaitis
8. Vai lėkite dainos, 200 dainų tekstai
9. Lithuanian Franciscan Fathers, knyga — albumas anglų kalboje, 70 iliustracijų.

Užsakymus siųsti:
DARBININKAS 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

arba FRANCISCAN FATHERS Kennebunk Port, Me.

NORI GEROS KNYGOS,

isigyk

D. PILLOS

SIELA UŽ SIELĄ

kuri "nėra autoriaus vaizduotės kūrinys, bet iš realaus gyvenimo paimtas įvykių atpa-kojimas; ryškus dvasios vaizdas daugelio jaunų sielų, su kuriomis kiekvienam mūsų dažnai tenka susitikti", rašo vertėjas

KUN. A. SABALIAUSKAS 304 p. Kaina \$2.00

Užsakymus siųsti:

DARBININKAS

Užsisakykite

Darbininką 1954 m.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. Y. Tel. A Pplegate 7-708

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — Vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8802
Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visą skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynomis ir kitokioms iškilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai išvežiojame į krautus ir privačius namus.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydymas. Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9 Mokslius baigęs Europoje

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privačiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Tel. APplegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Tel. EVergreen 6-5181

KARL EHMER — PORK STORES

Geros rūšies įvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:

69-38 Myrtle Ave. Glendale, N. Y.	185-24 Horace Harding Blvc Fresh Meadows, Flushing
136-59 Roosevelt Avenue Flushing, N. Y.	219-17 Jamaica Avenue Queens Village, N. Y.
68-38 Forest Avenue Ridgewood, N. Y.	176 Rockaway Avenue Valley Stream, N. Y.
60-04 Woodside Avenue Woodside, N. Y.	4380 White Plains Road Bronx, N. Y.

19 West Post Road White Plains, N. Y.

MAIN STORE 6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT. BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

Aviniai, Persiški, Minko, Muskrato, Vebro, Rakūno

būdavo parduodami po \$50-\$75-\$100-\$200-\$300-\$400-\$500-\$600 ir brangiau

DABAR! DABAR! DABAR! DABAR! DABAR! DABAR! \$3-\$5-\$9-\$19-\$29-\$59-\$79-\$99 - \$119 ir brangiau

Turi būti greit parduota! Mokėsi pigiau 1/2 reguliārės kainos

Importuoti kaillai su ženklais
Pridėtinės, taksos
UZSTATAI PRIIMAMI

\$200 Juodaš persų avino paltas \$49

500 KAILINIŲ PALTŲ, PLOŠČIŲ IR ANTEPCIŲ \$10 kaip stovi

JAYSON FURS

158 WEST 29th ST., • PRIE 7-tos AVE. • N.Y.C.
Palmink keltuvą tiesiai į 5-tą aukštą, sluvyklos pardavimo kambari!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, JOS ORGANAI, DARBININKAI IR LIETUVIŲ ŽEMĖS
600 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Kunigų Vienybės

New Yorko - New Jersey provincijos susirinkimas įvyko vasario 25 d. Elizabeth, šv. Petro ir Povilo par. klebonijoje. Dalyvavo 15 kunigų. Susirinkę kunigai pirmiausia pareiškė užuojautą valdybos pirm. kun. M. Kemėžiui dėl jo tėvelio mirties.

Svarstyta aktualieji pastoracijos ir kat. spaudos reikalai. Kitame susirinkime bus referatas apie čia gimusių ir naujai atvykusių kunigų bendravimą. Šventųjų metų proga nutarta suruošti katalikų kongresą, susitarus su LRK Federacijos Apskrities Valdyba.

Po susirinkimo kunigai naudojosi šeiminingo kun. M. Kemėžio vaišingumu. Pirmininkavo prel. J. Balkūnas, sekretoriavo kun. A. Račkauskas.

Šv. Kazimiero pamaldos

Angelų Karalienės bažnyčioje prasidėjo pirmadienį ir truks dar antradienį ir trečiadienį (ligi kovo 3 d.). Jos būna po 8 val. rytinių mišių. Keturvirtadienį, šv. Kazimiero šventėje, mišios 9 val. ryto.

LRKSA 134 kp. narių

susirinkimas įvyks kovo 7 d. Angelų Karalienės par. salėje 12 val., tuoj po sumos. Kviečiami atsilankyti ir atsivesti naujų narių. Gyvybės draudimo sąlygos šioj organizacijoje geresnės negu kitur. Mūsų pareiga remti saviškius.

Susituokė

vasario 21 d. Apreiškimo par. bažnyčioje Paulina Pakalniškytė su Vytautu Veršeliu. Vestuvinė puota įvyko Apreiškimo par. salėje.

Knygos įrašimui

priimamos Gabijos knygyne, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Rišama į odos, drobės, odos imitacijos ir kt. viršelius, įspaudžiamos raidės ir kt. Įrašimui priimamos ne tik knygos, bet ir žurnalų bei laikraščių komplektai.

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas su virtuve, visi šviešūs. Nėra centralinio apšildymo, kaina labai prieinama. Kreipkitės adresu: Frank Vaitukaitis, 403 Chaucey St., Brooklyn, N. Y.

ISNUOMOJAMAS BUTAS Norintieji užimti pigų butą (100 Cook St. Brooklyn), prašom skubiai kreiptis pas Mrs. Kazakevičienę — 247 Starr St., Brooklyn. Butas be centralinio šildymo. Nuoma apie 20,70 dol. mėnesiui.

Apreiškimo bažnyčioj

bus įvestas garsituvas. Kleb. kun. N. Pakalnis prašo parapiečius padėti garsintuvą įsigyti. Jis kainuos apie 1,300 dol. Aukotojų vardai bus skelbiami parapijos biuleteny.

New Yorko Kat. Federacijos draugijų atstovai buvo susirinkę vasario 26 Apreiškimo mokykloj pasitarti. Kun. V. Dabušis pranešė, kad Kunigų Vienybės numatyta kartu su New Yorko Kat. Federacija ruošti religinio pobūdžio kongresėlį. Reikalas pavestas abiejų organizacijų valdybom. Buvo pasitarta ir vietinio veikimo reikalais.

Rašomosios mašinėlės

su lietuviškais raidiniais jau galima gauti Gabijos knygyne, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 8-6163. Yra amerikietiškos ir vokiškos firmų raš. mašinėlių: Royal, Smith-Corona, Olympia, Tippa. Lietuviški raidiniai yra taip fabriko įmontuoti, kad nekludom rašyti anglišką aklą sistemą. Užeikite apsižiūrėti.

Kultūros Tarybos prezidiumo

ir visuomenės atstovų posėdy vasario 26 Apreiškimo salėj nutarta ruošti spaudos laisvės atgavimo minėjimą gegužės mėnesį.

Elizabeth, N. J.

Lietuvos vyčiai, 52 kuopa, metinę šv. Komuniją ir pusryčius turės kovo 21. Mišios bus 8 val. šv. Petro ir Povilo bažnyčioj, o užkandis — Carterest Hotel.

Kolumbo vyčiams, vasario 28 arkiv. Th. A. Boland suteikė ketvirto laipsnio pažymėjimus. Iš lietuvių juos gavo kun. A. P. Kasperas ir V. Balandis.

"Bowling" rungtynės vyčiams numatytos kovo 13 lietuvių salėje, 269 Second St.

Kleb. kun. M. Kemėšis tarėsi su įvairiomis organizacijomis dėl ateinančiais metais laukiamo 60 metų parapijos jubilėjaus.

Gub. R. B. Meyneriui organizacijos ir paskiri visuomenės veikėjai pasiuntė padėkos telegramas už jo palankumą lietuviams ir Vasario 16 proga paskelbtą proklamaciją.

Skaučių mergaičių 57 skiltis įkurta prie šv. Petro ir Povilo bažnyčios vasario 21. Įstojo 25 mergaitės. Iškilnėse dalyvavo mergaičių tėvai ir daug žmonių. Popietinėj programoj mergaitės padainavo ir sugiedojo tautos himną. Kleb. kun. M. Kemėšis atkalbėjo maldą ir tarė jautrų žodį.

W. S.

Anglų kalbos kursai

Apreiškimo parapijos mokykloje prasideda antradienį, kovo 2 d., 7:30 v.v. Jei susirinks bent 10, tai kursai prasidės.

Blynų balių

kovo 2 d., 7 val. vak., Angelų Karalienės salėje ruošia Lietuvių Moterų Katalikų Sąjungos 24 kuopa.

Prof. J. Kaminskui,

Vasario 16 akto signatariui, balandžio 10 d. Piliečių klube rengiamas pagerbimas. Kalbės V. Sidzikauskas, K. Bielinis, įvairių organizacijų atstovai.

L. K. Darbininko klubo

narių susirinkimas šaukiamas kovo 8 d., 8 val. vak. Angelų Karalienės par. salėj. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Koncertas namuose

Neįmanoma yra aplankyti kiekvieną menišką parengimą, bet koncertą turėti namuose galima kiekvieną vakarą. Puikios muzikos klausysitės, jeigu turėsite gerą radio aparatą. Gabijos knygynas turi vokiškų — Koerting ir Tonfunk — radio aparatų atstovybę. Su šiais aparatais, kurie pagauna visas bangas, galima girdėti ne tik visą Ameriką, bet ir Europą ir kitus užjūrius. Užeikite pasžiūrėti ir pasiklausti į Gabijos knygyną, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Jūra Bendoriūtė baigė aukštesniąją mokyklą (Bushwick High School) ir pradėjo studijuoti miesto kolegijoje (City College).

H. Kačinskas

vasario 26 d. išvyko į Bostoną, kur vaidins Vaičiūno "Tuščiose pastangose." Veikalą režisuoja A. Gustaitienė.

Lietuvių dantų gydytojų metinis susirinkimas įvyks kovo 6 d., šeštadienį, 6 val. v. Baltic Freedom House, 131 E. 70 St., N. Y. Po susirinkimo bus arbatėlė.

Baigiamas filmas "Amžinasis miestas"

Šiuo vardu pastatytas filmas, kurio pasirodymo ilgai laukta. Jis greit pasirodys geresniuose kino teatruose. Jo gamyba užtruko trejus metus. Filmas yra spalvotas ir ištisai suktas Romoje ir Vatikane, gavus specialų leidimą. Filmo turinys/ pavaizduoja senojo pagonizmo griuvimą ir krikščionybės įsigalėjimą su visa garbe ir begalinėm kraujo ir kančios aukom. Filmą rodo

MRS. VICTORIA STONE, New Yorko juvelyrų krautuvės savininkė, atsisakė pasisakyti Washington, ar ji ką nors žinanti apie Sovietų Sąjungos šnipus JAV.

Neapsigaukite su bastūnu "dypuku"

Lietuviškose kolonijose pasirodė Albinas Palubinskas, kuris sakosi esąs vargšas dypukas, prieš keletą dienų atvykęs Amerikon. Jis apiplyšęs, kiaurais batais; tad nenuostabu, kad žmonėse sukelia užuojautą. Jį aprenčia, nuperka net naujus batus ir paltus. Labiausiai jis mėgsta prašyti pinigų.

Kur tik pasirodo, greit orientuojasi, žino visų stambiųjų biznierių ir dosnių lietuvių adresus, kunigų pavardes ir ten lankosi, prašydamas aukų.

Jis jau buvo Pittsburghe, Pa., kur apstatė lietuvių; senųjų lietuvių tarpe paliko pasipiktinimą tokiais dypukais.

Vėliau pasirodė Wilkes-Barre, Pa.; nupirkus kunigui bilietą, atsirado New Jersey. Iš ten — Brooklyne, kur susirinko nemaža. Pasirodžius "Drauge" žiniai apie jo veiklą Pittsburghe, jis dingo. Kaikam buvo išsitaręs, kad vyksta į Worcester, Mass. Tai tose apylinkėse gali pasirodyti ir elgetaudamas apgaudinėti žmones.

Žymės: ūgis — 6 pėdos ir 1 colis, padžiūvęs, šviešus nuolat kosti, kairės rankos nėra dviejų pirštų, dešinės vieno.

BOSTONO ŽINIOS

Parapijos mokykla minėjo šv. Kazimiera

Vasario 21 d. šv. Petro parapijinė mokykla paminėjo šv. Kazimiero šventę. Šiais metais minėjimą mokykla turėjo surengti pora savačių anksčiau, kadangi kovo 7 d. Bostone įvyks Jėzaus Nukryžiuotojo seselių rėmėjų seimelis, ir parapijos salė bus užimta.

Šių metų šv. Kazimiero minėjimas turėjo ypatingai gerą pasisekimą, nes salė buvo pilnutėlė atsilankiusių, kurie norėjo pamatyti seselių taip kruopščiai ir gražiai parengiamą vaikų programą. Jau vos atidarius scenos užuolaidą, prasidėjo didžiausios ovacijos mažųjų orkestrui, kurį tą dieną sudarė vaikų darželio mokiniai. Orkestras, susidedantis iš 30 muzikantų, su dūdelėmis, švilpynėmis ir būgneliais, gražiai pagrojo kelias lietuviškas daineles. Žiūrovai buvo nustebinti ir nesigailėjo mažiesiems plėjimui.

Po nuotaikingo orkestro sekė vaidinimas. Vaikučiai suvaidino vaidinimėlį "Leiskit į Tėvyne." Šis vaidinimėlis buvo paimtas iš vaikų laikraščio "Eglutė", bet mokytojos seselės Elzbieta papildytas įvairiais šokiais, baletais ir gyvais vaidais, kurie vaidinimą ne tik pailgino, bet jį labai praturtino.

Pagrindines roles vaidino: Norma Razvadauskaitė, Raimundas Žickus, Juozapas Gedraitis, Marytė Kraunelytė, Aldona Žibinskaitė, Vida Lūšytė, Vida Strazdaitė, Elena Gedmintaitė, Danutė Liaugaudaitė.

CAMBRIDGE, MASS.

Vasario 16 minėjimas Katalikų Federacijos vietinis skyrius suruošė Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario 21. Minėjimas prasidėjo vyšk. V. Brizgys mišiomis 10 val. Mišių metu Jo Ekscelencija pasakė pamokslą.

Popietiniame minėjime pagrindines kalbas pasakė vyšk. V. Brizgys ir prof. Cirtautas. Pirmasis nušvietė dabartinę Lietuvos padėtį tarptautinėje plėtimėje ir Amerikos lietuvių pareigas tėvynės vadavimo darbe, o antrasis pabrėžė tautiniai susipratusių lietuvių, seniau ir naujai atvykusio, reikšmę Amerikos lietuvių gyvenime.

Meninę dalį išpildė mok. vaikai, vadovaujami seselių ir padedant varg. Paplauskui. Mokiniai padainavo Giedu dainele, O atsimentu namelį, Prašom, prašom paklausti, Lietuvi, ar tau negaila, ir sušoko porą tautinių šokių.

Programai vadovavo kleb. kun. Pr. Juškaitis. Aukų surinkta \$112.

Katalikų seimelis Seimelis prasidėjo vasario 22, 10 val. procesija į bažnyčią atlaidam gauti ir iškilmingom Mišiom, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė J. E. vyšk. V. Brizgys. Dalyvavo didelis būrys kunigų, atstovų ir svečių.

Popiet seimelio posėdžiuose buvo per 200 asmenų. Išanginė atidarymo kalbą pasakė vietos klebonas kun. Pr. Juškaitis. Susirinkimui pirmininkavo J. V. Kudirka, sekretoriavo Bajoris. Seimelį sveikino žodžiu vyšk. V. Brizgys, kleb. kun. J. Vaitiekūnas, kleb. Pr. Virmauskis ir kiti kunigai bei atstirų kolonijų atstovai. Paskaitą "N. P. Marijos Prasiidėjimo dogma" skaitė Tėv. Klemensas Žalalis, OFM. Toliau buvo svarstyti aktualūs Kat. Federacijos reikalai.

Seimas užbaigtas bažnyčioje suklupus prie išstatyto švč. Sakramento, prašant Aukščiausiojo palaimos kenčiančiai Lietuvai.

tė. Baletą pašoko: Dalia Vakažaitė, Beverly Thomas ir Valentina Ščiukaitė. Kazimiero maldą išpildė: Algis Adomkaitis, Vitas Krupka ir Stasys Žižniauskas. Vaidinimas buvo užbaigtas simboliu paveikslu, kuriame suvargusi Lietuva yra Amerikos lietuvių paguodžiama, sušelpiama ir už visas kančias apdovanojama aukso karūna. Šiame paveiksle dalyvauja: Danutė Venckaitė, Irena Lendraitytė ir Kentas Čibas.

Minėjimas užtruko apie dvi valandas, bet atsilankiusieji buvo taip labai sužavėti, kad nebeužėjo dar namo eiti. Suprantama, čia paminėta tik kelios pavardės, o juk reikėtų paminėti jų bent dar šimtą, nes orkestrantų, šokėjų, choristų buvo ištisos grupės, kurias sudarė parapijinės mokyklos atskiri skyriai.

Prel. Pr. Juras pasakys pamokslą šv. Petro bažnyčioje kovo 7 d. mišių metu 10 val. Tomis pamaldomis prasidės Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų seimelis. Posėdžiai bus 2 val. p.p. Paskaitą skaitys inž. K. Daugėla iš Manchester, N. H. Bus pranešimas Generalės Motinos, ir rėmėjų skyrių. Meninėje programoje dainuos solistė St. Daugėlienė.

Bostono vyčiai prisimindami šv. Kazimiera, kovo 7 d. 10 val. dalyvaus mišiose, priims bendrą komuniją ir po pamaldų šv. Petro par. salėje susirinks pusryčių.

Mišios vakarais

šv. Petro bažnyčioje gavėnijos metu bus trečiadieniais 7:30 v.v.; tikslai kovo 4, šv. Kazimiero dieną, jos bus tuo pačiu laiku ketvirtadienį. Vakarais mišias atnašauti gavėnijos metu yra leides Bostono arkivyskupas.

Grandūs verkimai

su pamokslais šv. Petro bažnyčioje bus sekmdieniais 2:30 val. p.p.

Meškeriodamas nuskendo

Tadas Pranckūnas, kuris kirtu Concord upės lede eketė ir įlūžo. Velionis buvo 42 metų, paliko motiną ir dvi seseris, kurių viena vienuolė dirba Havajų salose, Notre Dame vienuolyne. Skenduolis palaidotas šv. Mykolo kapinėse.

Bern. Brazdžionis

buvo išvykęs į Chicagą, kur jam buvo įteikta LRD premija už eil, knygą "Didžioji Kryžkelė."

Lietuvių Radijo

Korporacijos 20 metų sukakčiai paminėti kovo 7 d. 3 v. p.p. Liet. Pil. Draugijos salėje rengiamas "Talentų popietis" ir "Surumburum". Bus meninė programa, užkandžiai ir šokiai. Įėjimas 1 dol. suaugusiems ir 50 c. vaikams.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6131

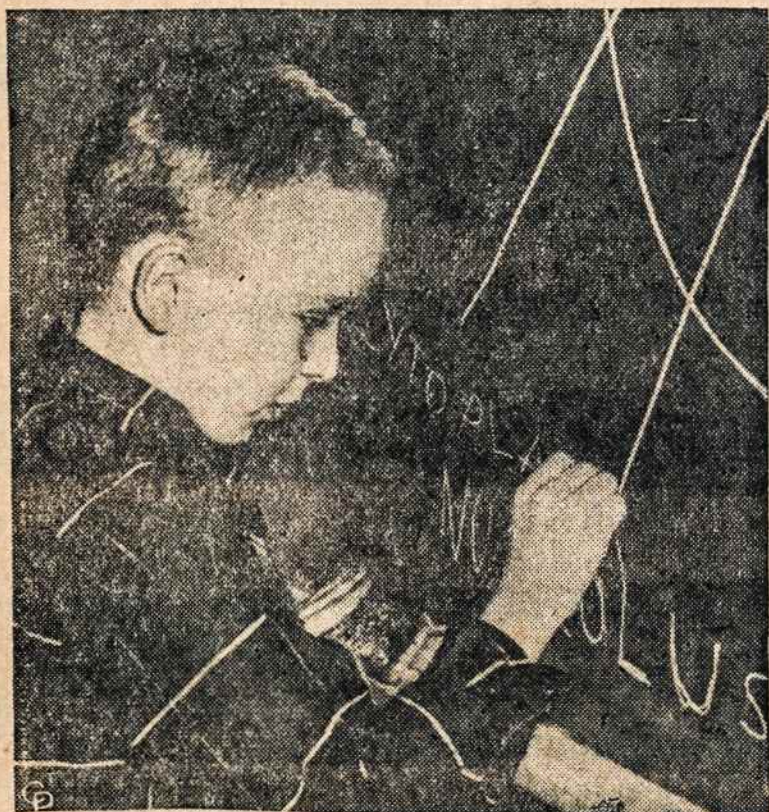
ZALETSKAS FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Lithuanian Furniture Co. MOVERS
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Mover
SO. BOSTON, MASS.
326-328 W. Broadway

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, bemiegės, karščiavimų, išgąščio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

BRIAN VAN DALE, 8 metų berniukas iš Lincoln, R. I., nori stoti į kolegiją. Jo inteligencija prašoka genialaus vaiko gabumus (IQ rating of 185).

VYTAUTAS BACEVIČIUS

DUODA PIANO KONCERTA

TOWN HALL, 113 W. 43rd St., N.Y.C.
šeštadienį, KOVO 13 d., 8:30 val. vak

Programoj: Franck, Chopin, Litszt, Bacevičius, Čiurlionis, Debussy, Tcherepnine

Koncertą rengia

COLUMBIA ARTISTS MANAGEMENT

Bilietus kainomis: \$3, \$2.40, \$1.80 ir \$1.20 galima įsigyti iš anksto Darbininko Redakcijoj ir Town Hall kasoje.